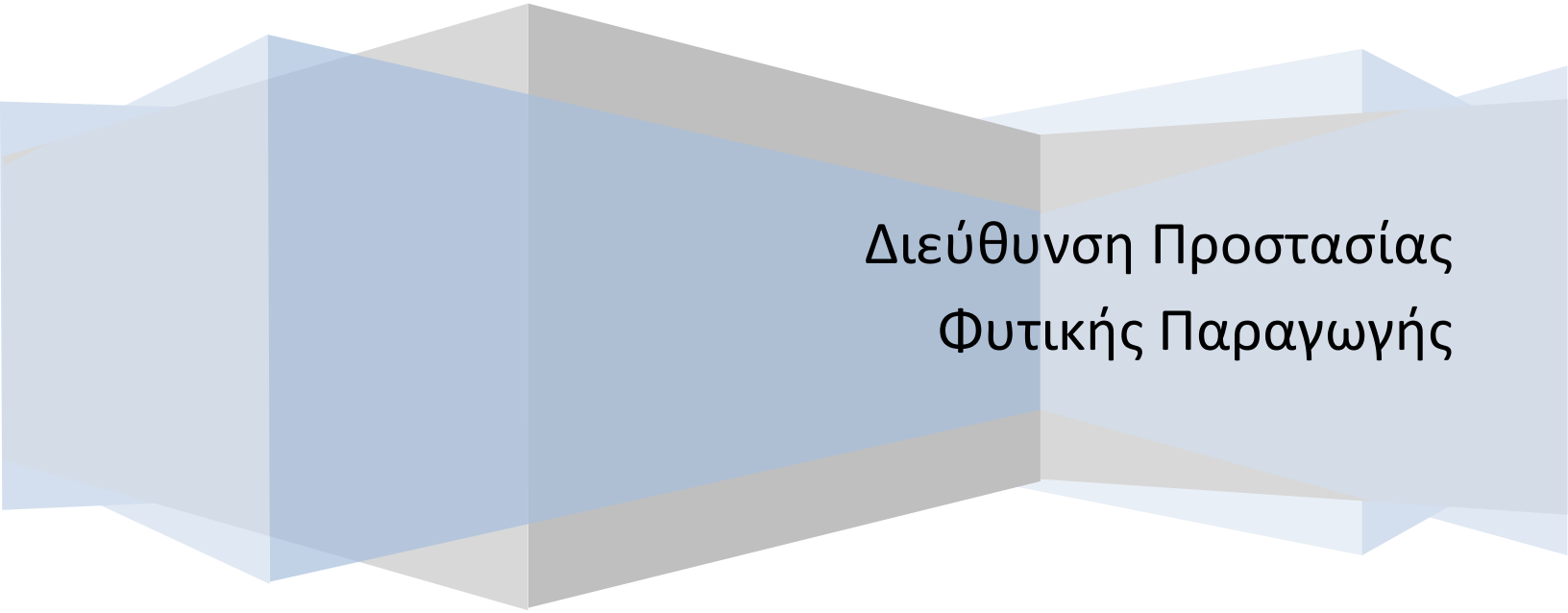
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΝΟΜΟΣ 4036/2012 (Α΄8)

Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις

Με ενσωματωμένες τις τροποποιήσεις

Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 8 / 27 Ιανουαρίου 2012

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4036

Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις.

Με ενσωματωμένες τις τροποποιήσεις (βλέπε παραπομπές στο τέλος κάθε σελίδας)

Τροποποιήθηκε από:

1. ν.4152/2013 (ΦΕΚ Α' 107) 9-5-2013
2. ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α΄32) 11-2-2014
3. ν.4351/2015 (ΦΕΚ Α΄164) 4-12-2015
4. ν.4384/2016 (ΦΕΚ Α'78) 26-4-2016
5. ν.4472/2017 (ΦΕΚ Α΄74) 19-5-2017
6. ν.4492/2017 (ΦΕΚ Α΄156) 18-10-2017

Το πλήρες κείμενο των νομοθετικών διατάξεων μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr) .

ΠΡΟΣΟΧΗ: Επισημαίνεται ότι η παρούσα κωδικοποίηση είναι μια άτυπη διοικητική συλλογή των διατάξεων του Ν.4036/2012 και των διατάξεων που τον τροποποίησαν ή τον συμπλήρωσαν. Κατά συνέπεια, κάθε ενδιαφερόμενος που θα χρειάζεται να ανατρέχει στις διατάξεις της συλλογής αυτής, δεν θα πρέπει να μνημονεύει τις διατάξεις της, αλλά τις οικείες διατάξεις του Ν.4036/2012 και των συναφών συμπληρωματικών ή τροποποιητικών διατάξεων.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Σκοπός – Αντικείμενο

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι:

α) η λήψη των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των διατάξεων:

αα) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των Οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των εφαρμοστικών Κανονισμών αυτού,

ββ) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων μέσα η πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωϊκής προέλευσης και για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των εφαρμοστικών Κανονισμών αυτού,

β) η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την κοινή θέση του Συμβουλίου που αφορά τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων, των εφαρμοστικών μέτρων αυτής και η λήψη εθνικών μέτρων συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της εν λόγω Οδηγίας,

γ) η θέσπιση άλλων συναφών με τα γεωργικά φάρμακα διατάξεων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 1107/2009 ΚΑΙ 396/2005 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/128

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ – ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ

Άρθρο 2
Πεδίο εφαρμογής

Το μέρος αυτό του παρόντος νόμου εφαρμόζεται στα γεωργικά φάρμακα που είναι φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

Άρθρο 3
Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ) και Αρμόδιες Αρχές

1. Η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται ως Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ) για την εφαρμογή των διατάξεων:

   i) Του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των Οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

   ii) Του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

   iii) Της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την κοινή θέση του Συμβουλίου για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων.

2. Η ΣΕΑ είναι υπεύθυνη για το συντονισμό των αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, τη συνεργασία με την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων, τις Αρμόδιες Αρχές των άλλων κρατών - μελών, τους παρασκευαστές, τους παραγωγούς, τους επαγγελματίες χρήστες και διάφορους φορείς που εμπλέκονται σε θέματα γεωργικών φαρμάκων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του παρόντος νόμου και οι αρμοδιότητές τους.

4. Αρμόδια Αρχή για την αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων, ως απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4, όσο και για την έγκριση δραστικών και λοιπών ουσιών, εκτός των βοηθητικών, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009[1], είναι το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή κοινές υπουργικές αποφάσεις στην περίπτωση συναρμοδιότητας, μπορεί να ορίζονται κι άλλες αρμόδιες αρχές αξιολόγησης, που πληρούν τις επιστημονικές προϋποθέσεις, αν κριθεί αναγκαίο.

[1] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 1 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*1. Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως εξής:…*»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 1107/2009 ΚΑΙ 396/2005
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΣΤΙΚΩΝ ΑΥΤΩΝ

Άρθρο 4
Άδεια διάθεσης στην αγορά

1. Για τη διάθεση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά απαιτείται άδεια από τη Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ).

2. Ο αιτών που επιθυμεί να διαθέσει ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν στη Χώρα υποβάλλει αίτηση στη ΣΕΑ είτε αυτοπροσώπως ή μέσω εκπροσώπου του. Αν ο αιτών δεν έχει έδρα στη Χώρα, υποχρεούται να ορίσει υπεύθυνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για τη διάθεση στην αγορά του προϊόντος στη Χώρα.

3. Η αίτηση για την έκδοση από τη ΣΕΑ άδειας παράλληλου εμπορίου ή άδειας πειραματισμού υποβάλλεται από φυσικό ή νομικό πρόσωπο με έδρα οποιαδήποτε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4[2]. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χορηγείται και ανακαλείται ή, σε περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται από την αρμόδια αρχή του άρθρου 3 αξιολόγηση, τροποποιείται και ανανεώνεται η άδεια διάθεσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά στα πλαίσια του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009.

5. Για τη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικού προϊόντος απαιτείται η υποβολή από τον ενδιαφερόμενο φακέλου, ο οποίος περιλαμβάνει αίτηση και όλα τα τεχνικά στοιχεία και μελέτες, όπως προβλέπονται στον Κανονισμό 1107/2009 και των σχετικών εφαρμοστικών Κανονισμών, καθώς και των εθνικών απαιτήσεων που ισχύουν κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

6. Οι αιτήσεις για χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΣΕΑ. Τηρείται σειρά προτεραιότητας κατά κατηγορία αιτήσεων (όπως νέα προϊόντα, πανομοιότυπα) με βάση την ημερομηνία πληρότητας των αιτήσεων.

7. Η αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων γίνεται από την αρμόδια αρχή που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 3, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι πληρούνται τα κριτήρια ασφάλειας για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

8. Η αξιολόγηση των σκευασμάτων και η χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά ολοκληρώνονται εντός του προβλεπόμενου στο άρθρο 37 του Κανονισμού 1107/2009 χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία πληρότητας για κάθε κατηγορία αίτησης και ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος.

9. Πριν από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και την έκδοση της σχετικής απόφασης η ΣΕΑ παρέχει τη δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο εντός ορισμένης προθεσμίας να εκφράσει ή να υποβάλει τις απόψεις του.

10. Η ΣΕΑ τηρεί Μητρώο κατόχων άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων και το αναρτά στην ιστοσελίδα που διαθέτει. Σε κάθε κάτοχο άδειας χορηγείται ειδικός κωδικός αριθμός καταχώρισης στο Μητρώο. Οι κάτοχοι αδειών διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων υποχρεούνται να αναγράφουν τον ειδικό κωδικό αριθμό σε κάθε έγγραφο επικοινωνίας με τη ΣΕΑ, τις αρμόδιες αρχές ή τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

11. Όλες οι άδειες διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΣΕΑ. Οι άδειες, καθώς και οι εκθέσεις αξιολόγησης πλην των εμπιστευτικών πληροφοριών είναι διαθέσιμες,

[2] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 2 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*1. Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως εξής:…*»

ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος. Οι δαπάνες για την αναπαραγωγή αντιγράφων των εκθέσεων αξιολόγησης βαρύνουν τους αιτούντες.

Άρθρο 5
Επιστημονική Επιτροπή Γεωργικών Φαρμάκων

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Επιστημονική Επιτροπή Γεωργικών Φαρμάκων (Ε.Ε.Γ.Φ.) ως γνωμοδοτικό όργανο για θέματα γεωργικών φαρμάκων.

2. Η Ε.Ε.Γ.Φ. αποτελείται από:
   α) τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ως πρόεδρο,
   β) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής ως μέλος,
   γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Βιολογικής Γεωργίας ως μέλος,
   δ) έναν ειδικό με διδακτορικό τίτλο και τουλάχιστον τριετή εμπειρία σε θέματα τοξικολογίας και έκθεσης του χρήστη ως μέλος,
   ε) έναν ειδικό με διδακτορικό τίτλο και τουλάχιστον τριετή εμπειρία σε θέματα οικοτοξικολογίας ως μέλος,
   στ) έναν ειδικό με διδακτορικό τίτλο και τουλάχιστον τριετή εμπειρία σε θέματα τύχης και συμπεριφοράς στο περιβάλλον ως μέλος,
   ζ) έναν ειδικό με διδακτορικό τίτλο και τουλάχιστον τριετή εμπειρία σε θέματα υπολειμμάτων στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές ως μέλος,
   η) έναν ειδικό με διδακτορικό τίτλο και τουλάχιστον τριετή εμπειρία σε θέματα βιολογικής αποτελεσματικότητας ως μέλος,
   θ) ένα ειδικό με διδακτορικό τίτλο και τουλάχιστον τριετή εμπειρία σε θέματα χημικού ελέγχου ως μέλος,
   ι) έναν εκπρόσωπο των περιβαλλοντικών οργανώσεων ως μέλος,
   ια) έναν εκπρόσωπο των επαγγελματικών οργανώσεων των αγροτών ως μέλος και
   ιβ) έναν εκπρόσωπο του Ελληνικού Συνδέσμου Φυτοπροστασίας (ΕΣΥΦ) ή έναν εκπρόσωπο επαγγελματικού φορέα των βιοκτόνων σκευασμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατά περίπτωση, ως μέλος.
   [3]ιγ) έναν εκπρόσωπο του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ως μέλος.

3. Χρέη Γραμματέα της Ε.Ε.Γ.Φ. εκτελεί ένας από τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής.

4. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Ε.Ε.Γ.Φ. με τους αναπληρωτές τους, καθώς και ο Γραμματέας, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Τα μέλη των περιπτώσεων δ΄ – θ΄ είναι κατά προτίμηση καθηγητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

5[4]. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι διετής. Η συμμετοχή του κάθε μέλους δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο θητείες, εξαιρουμένων των εκπροσώπων των φορέων.

6. Οι αρμοδιότητες της Ε.Ε.Γ.Φ. είναι:
   α) η παροχή επιστημονικής γνωμάτευσης σε θέματα γενικού ενδιαφέροντος των φυτοπροστατευτικών προϊόντων κατόπιν σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Τροφίμων μετά από εισήγηση της ΣΕΑ.
   β) Η παροχή επιστημονικής γνωμάτευσης όσον αφορά ενστάσεις σε θέματα άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων, που σχετίζονται με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, καθώς και της ασφάλειας για τον άνθρωπο και το περιβάλλον που πραγματοποιήθηκε από την Αρμόδια Αρχή της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του παρόντος.

[3] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 12 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*Μετά την περίπτωση ιβ΄ της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4036/2012 προστίθεται περίπτωση ιγ΄ ως εξής:…*»

[4] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 3 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*1. Η παρ.5 του άρθρου 5 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως εξής:…*»

7. Η Επιστημονική Επιτροπή συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου και είναι σε απαρτία όταν παρίστανται τουλάχιστον πέντε μέλη.
8. Η Επιτροπή αποφαίνεται επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης ύστερα από εισήγηση της ΣΕΑ. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των μελών που παρίστανται.
9. Ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί ενώπιον της Επιτροπής οποιονδήποτε άλλον ο οποίος μπορεί να έχει έγκυρη γνώμη επί των θεμάτων γεωργικών φαρμάκων.
10. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζονται τα θέματα σχετικά με τη λειτουργία της Ε.Ε.Γ.Φ.

Άρθρο 6
Παράβολα που αφορούν την αδειοδότηση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων

1. Η αίτηση για έγκριση δραστικής, αντιφυτοτοξικής ή συνεργιστικής ουσίας, καθώς και η αίτηση για άδεια διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1107/2009, πρέπει να συνοδεύεται από το οικείο παράβολο για την εξέτασή της.

2. Οι κατηγορίες των παραβόλων για την αδειοδότηση και τον καθορισμό ανώτατων ορίων υπολειμμάτων καθορίζονται σύμφωνα με το Παράρτημα Α΄.

3. [5]Τα παράβολα είναι αναλογικά και ανταποδοτικά και το ύψος τους καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Για την είσπραξη των ποσών των παραβόλων, εκδίδονται ειδικά έντυπα παραβόλων, ονομαστικής αξίας ίσης με ποσοστό: α) 70% επί του εκάστοτε οριζομένου ποσού παραβόλου, υπέρ του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, το οποίο σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την αξιολόγηση των στοιχείων που απαιτούνται και υποβάλλονται για τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και β) 30% επί του εκάστοτε οριζομένου ποσού παραβόλου, υπέρ του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

   Ο τρόπος προμήθειας και έκδοσης των ως άνω ειδικών εντύπων παραβόλων, ο τύπος, ο τρόπος χρήσεως, διαθέσεως και διαχειρίσεως αυτών, ο τρόπος της ακυρώσεως και κάθε σχετικό θέμα, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

   Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης των ως άνω ειδικών εντύπων παραβόλων, για την είσπραξη των ποσών των παραβόλων του παρόντος άρθρου, εκδίδονται ισόποσα διπλότυπα είσπραξης από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, υπέρ των ανωτέρω δικαιούχων. Τα ποσά αυτά διατίθενται αποκλειστικά για τους σκοπούς του παρόντος νόμου.

4. Απαγορεύεται η επιβολή άλλου παραβόλου οποιασδήποτε μορφής για τον ίδιο σκοπό.

Άρθρο 7
Έλεγχοι φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Η ΣΕΑ καταρτίζει και συντονίζει ετήσια ή πολυετή προγράμματα ελέγχου των φυτοπροστατευτικών προϊόντων προκειμένου να διαπιστωθεί ότι τηρούνται στην πράξη οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων, ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια των χρηστών, των καταναλωτών και του περιβάλλοντος.

[5] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 1 του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*1. Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4036/2012 (Α΄ 8) αντικαθίσταται ως εξής:…*»

Άρθρο 8

Όργανα ελέγχων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και αρμοδιότητες

1. Ο έλεγχος των φυτοπροστατευτικών προϊόντων διενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων και με παράλληλη δυνατότητα άσκησης ελέγχων από τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
   Η ΣΕΑ τηρεί αρχείο των εντεταλμένων για τους ελέγχους υπαλλήλων ύστερα από πρόταση των Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων και των Περιφερειακών Κέντρων Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
   Η ΣΕΑ θεσπίζει πρόγραμμα κατάρτισης σε θέματα ελέγχων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Η κατάρτιση αυτή συνίσταται σε αρχική εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση για την απόκτηση και την επικαιροποίηση των γνώσεων των υπαλλήλων των αρμόδιων οργάνων και υπηρεσιών που υλοποιούν τα σχετικά προγράμματα ελέγχων. Η κατάρτιση σχεδιάζεται και υλοποιείται κατά τις κείμενες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

2. Με την επιφύλαξη ειδικών νόμων που καθιερώνουν υποχρέωση εχεμύθειας, όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου υποχρεούνται να παρέχουν πληροφορίες και συνδρομή στους εντεταλμένους για τη διεξαγωγή ελέγχων υπαλλήλους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

3. Για τη διαπίστωση των παραβάσεων του παρόντος νόμου οι εντεταλμένοι για τους ελέγχους υπάλληλοι ιδίως:
   α) ελέγχουν κάθε είδους στοιχεία που σχετίζονται με την παραγωγή και εμπορία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και λοιπά έγγραφα των επιχειρήσεων και ενώσεων επιχειρήσεων, στα οποία περιλαμβάνεται η ηλεκτρονική εμπορική αλληλογραφία των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από τη μορφή αποθήκευσής τους, και οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται στους χώρους της επιχείρησης, και λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους,
   β) διενεργούν έρευνες στα γραφεία και τους λοιπούς χώρους και τα μεταφορικά μέσα των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων,
   γ) σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο ή έγγραφα, κατά τη διενέργεια του ελέγχου και στο μέτρο των αναγκών του.

4. Η σχετική εντολή παρέχεται εγγράφως από τον Προϊστάμενο της οικείας υπηρεσίας της Περιφέρειας ή Περιφερειακής Ενότητας ή του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και περιέχει το αντικείμενο της έρευνας και τις συνέπειες της παρεμπόδισης ή παρακώλυσής της ή της άρνησης επίδειξης των ζητούμενων στοιχείων και λοιπών εγγράφων ή της άρνησης χορήγησης αντιγράφων ή αποσπασμάτων τους.

5. Ο εντεταλμένος υπάλληλος που διενεργεί τους ελέγχους, συντάσσει έκθεση, αντίγραφο της οποίας κοινοποιείται στις οικείες επιχειρήσεις και τις ενώσεις επιχειρήσεων.

6. Σε περίπτωση άρνησης ή παρεμπόδισης με οποιονδήποτε τρόπο των εντεταλμένων υπαλλήλων ή των εντεταλμένων οργάνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην άσκηση των καθηκόντων τους, μπορεί να ζητηθεί η συνδρομή των αστυνομικών και εισαγγελικών αρχών. Η συνδρομή αυτή μπορεί να ζητηθεί και προληπτικά.

Άρθρο 9

Διοικητικές κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων

1. Αν διαπιστωθεί ότι περιλαμβάνονται πλαστά ή παραπλανητικά στοιχεία στο φάκελο που υποβλήθηκε και με βάση τον οποίο χορηγήθηκε άδεια διάθεσης φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά ή αποκρύπτονται στοιχεία γνωστά κατά την υποβολή του φακέλου ή δεν γνωστοποιούνται δυνητικά επιβλαβείς ή μη αποδεκτές επιδράσεις στον άνθρωπο, τα ζώα ή το περιβάλλον, σύμφωνα με το άρθρο 56 του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και απαγορεύεται η διάθεση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά για τουλάχιστον ένα (1) έτος, ανάλογα με τη σοβαρότητα της περίπτωσης.

2. Όποιος εισάγει, παρασκευάζει, συσκευάζει, αποθηκεύει, μετακινεί ή εμπορεύεται μη εγκεκριμένα στη χώρα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή δραστικές ουσίες με σκοπό την εξαγωγή σε τρίτες χώρες ή τη διακίνηση προς άλλο κράτος - μέλος χωρίς έγκριση της αρμόδιας αρχής, τιμωρείται με πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Τα εν λόγω φυτοπροστατευτικά προϊόντα δεσμεύονται και επανεξάγονται στη χώρα προέλευσης προκειμένου για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή επιστρέφονται στο κράτος - μέλος αποστολής, προκειμένου για χώρες της Ε.Ε. ή καταστρέφονται. Οι δαπάνες βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον κάτοχο των κατασχεθέντων προϊόντων.

3. Όποιος εισάγει, παρασκευάζει προς εμπορία, εμπορεύεται, κατέχει, διαθέτει καθ' οιονδήποτε τρόπο, έστω και δωρεάν, ανταλλάσσει, μεταφέρει, χρησιμοποιεί ή διαφημίζει μέσα στη χώρα φυτοπροστατευτικό προϊόν, για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί άδεια διάθεσης στην αγορά ή η άδεια διάθεσης στην αγορά τού έχει ανακληθεί ή δεν έχει χορηγηθεί άδεια παράλληλου εμπορίου ή δεν έχει χορηγηθεί άδεια πειραματισμού, τιμωρείται με πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Τα εν λόγω φυτοπροστατευτικά προϊόντα δεσμεύονται και επανεξάγονται στη χώρα προέλευσης προκειμένου για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή επιστρέφονται στο κράτος - μέλος αποστολής, προκειμένου για χώρες της Ε.Ε. ή καταστρέφονται. Οι δαπάνες βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον κάτοχο των κατασχεθέντων προϊόντων.

4. Αν διαπιστωθεί φυτοπροστατευτικό προϊόν που εμφανίζει μη επιτρεπτές αποκλίσεις στην εγγυημένη σύνθεση ή στις φυσικοχημικές ιδιότητές του σε σχέση με τις οριζόμενες στο φάκελο που αφορά την άδεια που χορηγήθηκε, επιβάλλεται στον υπεύθυνο για τη διάθεση στην αγορά πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και μπορεί να απαγορευτεί η διάθεση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά για τουλάχιστον ένα (1) έτος, ανάλογα με τη σοβαρότητα της περίπτωσης. Η ακατάλληλη παρτίδα ή το σύνολο της ποσότητας που κυκλοφορεί στη χώρα, αν δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί αυτή, κατάσχεται και επανεξάγεται στη χώρα αποστολής προκειμένου για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αποστέλλεται στο κράτος - μέλος αποστολής προκειμένου για χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή καταστρέφεται. Αν η παράβαση που διαπιστώθηκε συνδέεται με κίνδυνο της ανθρώπινης υγείας ή του περιβάλλοντος, η ακατάλληλη παρτίδα υποχρεωτικά καταστρέφεται. Οι δαπάνες συγκέντρωσης, επανεξαγωγής, αποστολής ή καταστροφής βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον υπεύθυνο για την παράβαση.

5. Αν διαπιστωθεί συσκευασία ή ετικέτα φυτοπροστατευτικού προϊόντος με αποκλίσεις ως προς τα οριζόμενα στην άδεια διάθεσης στην αγορά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα κατά το χρόνο διενέργειας του ελέγχου, επιβάλλεται στον υπεύθυνο για τη διάθεση στην αγορά πρόστιμο από τριακόσια (300) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και μπορεί να απαγορευτεί η διάθεση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά, ανάλογα με τη σοβαρότητα της περίπτωσης. Η ακατάλληλη παρτίδα ή το σύνολο της ποσότητας που κυκλοφορεί στη χώρα, αν δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί αυτή, δεσμεύεται και διορθώνεται η σήμανση ή επανασυσκευάζεται με δαπάνες που βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον υπεύθυνο για την παράβαση.

6[67]. Όποιος εισάγει, χρησιμοποιεί για επαγγελματική χρήση, διακινεί, διαθέτει καθ' οιονδήποτε τρόπο, έστω και δωρεάν, ανταλλάσσει, μεταφέρει φυτοπροστατευτικά προϊόντα πέραν της ημερομηνίας λήξης που αναγράφεται ή προκύπτει από τη συσκευασία ή την ετικέτα, τιμωρείται με πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα του προηγούμενου εδαφίου δεσμεύονται και καταστρέφονται, με δαπάνη που βαρύνει αποκλειστικά τον υπεύθυνο για την παράβαση.

7. Όποιος διαφημίζει φυτοπροστατευτικά προϊόντα σε μη επιτρεπόμενα μέσα ή αν στη διαφήμιση του γεωργικού φαρμάκου αναφέρονται στοιχεία που δεν συμφωνούν με τα οριζόμενα στην άδεια διάθεσης στην αγορά, τιμωρείται με πρόστιμο από τριακόσια (300) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Το διαφημιστικό υλικό δεσμεύεται και απαγορεύεται κάθε χρήση του.

8. Σε όποιον διαθέτει στην αγορά σπόρους επενδυμένους με φυτοπροστατευτικά προϊόντα χωρίς να υπάρχει σχετική άδεια από ένα κράτος - μέλος, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και η παρτίδα του σπόρου αποσύρεται με δαπάνες που βαρύνουν εξ ολοκλήρου τους υπεύθυνους για την παράβαση.

9. Σε όποιον διαθέτει στην αγορά σπόρους επενδυμένους με φυτοπροστατευτικά προϊόντα χωρίς να τηρεί τους όρους διάθεσής τους στην αγορά που έχει θέσει η αρμόδια αρχή ή χωρίς να φέρουν την προβλεπόμενη σήμανση, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ και η παρτίδα του σπόρου αποσύρεται με δαπάνες που βαρύνουν εξ ολοκλήρου τους υπεύθυνους για την παράβαση.

10. Όποιος διαθέτει στην αγορά σπόρους επενδυμένους με φυτοπροστατευτικά προϊόντα χωρίς να τηρεί τα οριζόμενα στην έγκριση διάθεσης στην αγορά του φυτοπροστατευτικού προϊόντος που έχει εκδώσει η αρμόδια αρχή ενός κράτους - μέλους ή τους περιορισμούς που έχει θέσει η αρμόδια αρχή, τιμωρείται με πρόστιμο από χίλια (1.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ και η παρτίδα του σπόρου δεσμεύεται και αποσύρεται με δαπάνες που βαρύνουν εξ ολοκλήρου τους υπεύθυνους για την παράβαση.

11[8]. Όποιος διαθέτει στην αγορά σκευάσματα που περιέχουν μακρο-οργανισμούς και τα οποία δεν έχουν εγγραφεί στο σχετικό κατάλογο που τηρεί η αρμόδια αρχή ή διαθέτει στην αγορά τέτοια σκευάσματα χωρίς να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που έχει θέσει η αρμόδια αρχή για την εγγραφή τους, τιμωρείται με πρόστιμο από χίλια (1.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ και η παρτίδα των σκευασμάτων αυτών αποσύρεται με δαπάνες που βαρύνουν εξ ολοκλήρου τους υπεύθυνους για την παράβαση.

12. Όποιος αρνείται ή παρακωλύει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη διενέργεια των ελέγχων από τα εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα ή αρνείται την παροχή στοιχείων και πληροφοριών ή παρέχει ψευδή στοιχεία και πληροφορίες ή αποκρύπτει στοιχεία και πληροφορίες τιμωρείται με πρόστιμο από χίλια (1.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

13. Για κάθε άλλη παράβαση των διατάξεων του Κανονισμού 1107/2009 και των εκτελεστικών αυτού πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και του παρόντος Κεφαλαίου και των εκτελεστικών αυτού κανονιστικών πράξεων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

14. Σε περίπτωση επανάληψης παραβάσεων του παρόντος άρθρου:
α) τα όρια των προστίμων διπλασιάζονται και το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το διπλάσιο του προστίμου που επιβλήθηκε προηγουμένως και

[6] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 4 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*4. Η παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*».

[7] **Τροποποίηση 18-10-2017**: Άρθρο 14, παρ. 4. α) του ν. 4492/2017 (ΦΕΚ Α' 156): «*4. α) Η παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4036/2012 (Α΄ 8), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 4351/2015 (Α΄164), αντικαθίσταται ως ακολούθως:…*».

[8] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 5 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*1. Η παρ. 11 του άρθρου 9 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*».

β) η έγκριση διάθεσης στην αγορά του φυτοπροστατευτικού προϊόντος ανακαλείται για χρονικό διάστημα από ένα (1) έτος έως δέκα (10) έτη.

15. Για την επιμέτρηση του ύψους των προστίμων του παρόντος άρθρου συνεκτιμώνται τα παρακάτω κριτήρια:
α) η επικινδυνότητα της παράβασης για τον άνθρωπο και το περιβάλλον,
β) ο βαθμός απόκλισης από την άδεια κυκλοφορίας,
γ) οι συνέπειες που προκύπτουν από την παράβαση,
δ) η επανάληψη της παράβασης. Ως επανάληψη νοείται η διαπίστωση παράβασης από το ίδιο πρόσωπο για το ίδιο ή παρεμφερές παράπτωμα μέσα σε διάστημα τριών (3) ετών από την έκδοση προηγούμενης απόφασης διοικητικών κυρώσεων.

16. Η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο γνωστοποιεί εγγράφως με απόδειξη τη διαπίστωση παράβασης του παρόντος άρθρου στον παραβάτη, ο οποίος καλείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα με τις απόψεις του. Αμέσως μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας και ανεξάρτητα από το αν ο παραβάτης έχει υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο διαβιβάζει το φάκελο της υπόθεσης στην Αρμόδια Αρχή.

17. Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από εισήγηση της ΣΕΑ. Η άδεια διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων ανακαλείται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

18. Αν ο κάτοχος των δεσμευθέντων φυτοπροστατευτικών προϊόντων αρνείται να τα καταστρέψει, να τα επανεξάγει ή να τα προωθήσει στη χώρα αποστολής, αυτό πραγματοποιείται από την Αρμόδια Αρχή σε συνεργασία με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες. Οι δαπάνες καταλογίζονται σε βάρος του υπεύθυνου για την παράβαση.

19. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα και κατατίθενται στο Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας. Για την εφαρμογή της διαδικασίας βεβαίωσης μεριμνά η αρμόδια οικονομική υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

20. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας αναπροσαρμόζονται τα πρόστιμα του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 10
Ποινικές κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων

1. Αν διαπιστωθεί ότι περιλαμβάνονται πλαστά ή παραπλανητικά στοιχεία στο φάκελο που υποβλήθηκε και με βάση τον οποίο χορηγήθηκε άδεια διάθεσης φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά ή αποκρύπτονται στοιχεία γνωστά κατά την υποβολή του φακέλου, ο υπεύθυνος τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος.

2. Όποιος εισάγει, παρασκευάζει, συσκευάζει, αποθηκεύει, μετακινεί ή διαθέτει στην αγορά μη εγκεκριμένα στη χώρα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή δραστικές ουσίες με σκοπό την εξαγωγή σε τρίτες χώρες ή τη διακίνηση προς άλλο κράτος - μέλος χωρίς έγκριση της ΣΕΑ τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος.

3. Όποιος εισάγει, παρασκευάζει προς εμπορία, κατέχει, διαθέτει καθ' οιονδήποτε τρόπο, έστω και δωρεάν, ανταλλάσσει, μεταφέρει ή χρησιμοποιεί μέσα στη χώρα φυτοπροστατευτικό προϊόν, για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί άδεια διάθεσης στην αγορά ή του οποίου η άδεια διάθεσης στην αγορά έχει ανακληθεί ή για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί άδεια παράλληλου εμπορίου, τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος.

4. Αν διαπιστωθεί φυτοπροστατευτικό προϊόν που εμφανίζει μη επιτρεπτές αποκλίσεις στην εγγυημένη σύνθεση ή στις φυσικοχημικές ιδιότητές του σε σχέση με τις οριζόμενες στο φάκελο που αφορά την άδεια διάθεσης στην αγορά που χορηγήθηκε, ο υπεύθυνος για τη διάθεση στην αγορά τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως δύο (2) έτη.

5. Αν διαπιστωθεί συσκευασία ή ετικέτα φυτοπροστατευτικού προϊόντος με αποκλίσεις ως προς τα οριζόμενα στην άδεια διάθεσης στην αγορά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα κατά το χρόνο διενέργειας του ελέγχου, ο υπεύθυνος για τη διάθεση στην αγορά τιμωρείται και με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος.

6[9]. Όποιος εισάγει, χρησιμοποιεί για επαγγελματική χρήση διακινεί, διαθέτει καθ' οιονδήποτε τρόπο, έστω και δωρεάν, ανταλλάσσει, μεταφέρει φυτοπροστατευτικά προϊόντα μετά την ημερομηνία λήξης που προκύπτει από τη συσκευασία ή την ετικέτα, τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος.

7. Όποιος αρνείται ή παρακωλύει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη διενέργεια των ελέγχων από τα εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα ή αρνείται την παροχή στοιχείων και πληροφοριών ή παρέχει ψευδή στοιχεία και πληροφορίες ή αποκρύπτει στοιχεία και πληροφορίες τιμωρείται και με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος.

8. Σε περίπτωση υποτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 11
Υπεύθυνα φυσικά πρόσωπα για τις κυρώσεις

Ασκείται η ποινική δίωξη και επιβάλλεται η ποινή στους υπευθύνους για την τήρηση των διατάξεων του Κανονισμού 1107/2009 και των εκτελεστικών αυτού πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και του παρόντος Κεφαλαίου. Αυτοί είναι στις προσωπικές επιχειρήσεις οι επιχειρηματίες, στις προσωπικές εταιρίες οι ομόρρυθμοι εταίροι, στις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης και συνεταιρισμούς οι διαχειριστές και στις ανώνυμες εταιρίες τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Απαγορεύεται ο διορισμός άλλου υπεύθυνου. Προκειμένου για αποφάσεις που έχουν ληφθεί κατά πλειοψηφία ευθύνονται όσοι υπερψήφισαν. Τα ίδια φυσικά πρόσωπα που είναι υπεύθυνα με την προσωπική περιουσία τους, ευθύνονται σε ολόκληρο μεταξύ τους και μαζί με το οικείο νομικό πρόσωπο, για την καταβολή των προστίμων που επιβάλλονται σε αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 12
Έλεγχοι υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων

1. Η ΣΕΑ καταρτίζει προγράμματα ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και συντονίζει τα αρμόδια όργανα για την υλοποίησή τους.

2. Θεσπίζεται πρόγραμμα κατάρτισης σε θέματα ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Η κατάρτιση αυτή συνίσταται σε αρχική εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση για την απόκτηση και την επικαιροποίηση των γνώσεων των υπαλλήλων των αρμόδιων οργάνων και υπηρεσιών που υλοποιούν τα σχετικά προγράμματα ελέγχων. Η κατάρτιση σχεδιάζεται και υλοποιείται από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης σε συνεργασία με τη ΣΕΑ.

[9] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 6 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*1. Η παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*».

Άρθρο 13

Διοικητικές κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων

1. Σε όποιον παράγει, εισάγει ή εξάγει φυτικά προϊόντα ή προϊόντα πρώτης μεταποίησης που φέρουν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων υψηλότερα από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια, όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και τα φυτικά προϊόντα δεσμεύονται. Οι προκαλούμενες δαπάνες βαρύνουν τον υπεύθυνο για την παράβαση. Επόμενη διάθεση στην αγορά παρτίδας φυτικών προϊόντων ιδίας προέλευσης επιτρέπεται μόνο εφόσον προηγηθεί έλεγχος υπολειμμάτων από την Αρμόδια Αρχή και διαπιστωθεί ότι τα υπολείμματα δεν υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005. Αν διατεθούν προϊόντα στην αγορά πριν προηγηθεί επαναληπτικός έλεγχος υπολειμμάτων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.

2. Αν διαπιστωθεί ότι ο επαγγελματίας χρήστης παράγει και διαθέτει στην αγορά φυτικά προϊόντα που φέρουν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων ανώτερα των επιτρεπόμενων ορίων, η Αρμόδια Αρχή εφαρμόζει επιπρόσθετα τις κυρώσεις που στον Κανονισμό 1782/2003/ΕΚ σχετικά με τη «*θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς*».

3. Σε όποιον διακινεί στην αγορά φυτικά προϊόντα με υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων υψηλότερα από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια, όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και δεν παρέχει ακριβείς και ιχνηλάσιμες πληροφορίες για τον παραγωγό ή τον προμηθευτή των φυτικών προϊόντων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

4. Σε όποιον αρνείται ή παρακωλύει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη διενέργεια των ελέγχων από τα εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα ή αρνείται την παροχή στοιχείων και πληροφοριών ή παρέχει ψευδή στοιχεία και πληροφορίες ή αποκρύπτει στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τον έλεγχο υπολειμμάτων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.

5. Αν επαναληφθούν οι παραβάσεις του παρόντος άρθρου, τα όρια των προστίμων διπλασιάζονται και το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το διπλάσιο του προηγούμενου προστίμου που επιβλήθηκε.

6. Για την επιμέτρηση των προστίμων συνεκτιμώνται τα παρακάτω κριτήρια:

   α) η επικινδυνότητα της παράβασης για τον άνθρωπο όπως προκύπτει από ανάλυση του βαθμού διατροφικής επικινδυνότητας,

   β) ο βαθμός απόκλισης από τα Ανώτατα Όρια Υπολειμμάτων,

   γ) το επίπεδο συγκέντρωσης των υπολειμμάτων και ο αριθμός των δραστικών ουσιών των μη επιτρεπτών υπολειμμάτων.

   Η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο γνωστοποιεί εγγράφως με απόδειξη τη διαπίστωση παράβασης του παρόντος άρθρου στον παραβάτη, ο οποίος καλείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση να υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του. Αμέσως μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας και ανεξάρτητα από το αν ο παραβάτης έχει υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο διαβιβάζει το φάκελο της υπόθεσης στη ΣΕΑ.

7. Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από εισήγηση της ΣΕΑ.

8. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα, κατατίθενται στο Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας. Για την εφαρμογή της διαδικασίας βεβαίωσης μεριμνά η αρμόδια οικονομική υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

9. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας αναπροσαρμόζονται τα πρόστιμα του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 14
Ποινικές κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων

1. Όποιος παράγει, εισάγει ή εξάγει φυτικά προϊόντα που φέρουν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων υψηλότερα από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

2. Όποιος διακινεί στην αγορά φυτικά προϊόντα με υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων υψηλότερα από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και δεν παρέχει ακριβείς και ιχνηλάσιμες πληροφορίες για τον παραγωγό ή τον προμηθευτή των φυτικών προϊόντων τιμωρείται με φυλάκιση από τρείς (3) μήνες μέχρι ένα (1) έτος.

3. Όποιος αρνείται ή παρακωλύει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη διενέργεια των ελέγχων από τα εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα ή αρνείται την παροχή στοιχείων και πληροφοριών ή παρέχει ψευδή στοιχεία και πληροφορίες ή αποκρύπτει στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τον έλεγχο υπολειμμάτων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2009/128/ΕΚ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΜΕΤΡΑ ΑΜΕΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/128/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 15
(άρθρο 1 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Αντικείμενο

Στο παρόν μέρος του νόμου θεσπίζονται οι διατάξεις για την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων, με τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων της χρήσης γεωργικών φαρμάκων στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον και την προώθηση της χρησιμοποίησης ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας και εναλλακτικών προσεγγίσεων ή τεχνικών, όπως οι μη χημικές εναλλακτικές λύσεις αντί των γεωργικών φαρμάκων.

Άρθρο 16
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Πεδίο Εφαρμογής

1. Οι ρυθμίσεις του παρόντος μέρους εφαρμόζονται στα γεωργικά φάρμακα που είναι φυτοπροστατευτικά προϊόντα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 17 σημείο 10 στοιχείο α΄ και εφαρμόζονται με την επιφύλαξη κάθε άλλης συναφούς κοινοτικής νομοθετικής πράξης.
2. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος μπορεί να εφαρμοστεί η αρχή της πρόληψης με τον περιορισμό ή την απαγόρευση της χρήσης γεωργικών φαρμάκων σε συγκεκριμένες περιστάσεις ή περιοχές.

Άρθρο 17
(άρθρο 3 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος τρίτου μέρους του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «επαγγελματίας χρήστης», κάθε πρόσωπο που χρησιμοποιεί γεωργικά φάρμακα κατά την επαγγελματική του δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων των χειριστών, των τεχνικών, των εργοδοτών και των αυτοαπασχολούμενων, τόσο στο γεωργικό τομέα όσο και σε άλλους τομείς.
2. «διανομέας», το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαθέτει φυτοπροστατευτικά προϊόντα στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των χονδρεμπόρων, των εμπόρων λιανικής, των πωλητών και των προμηθευτών.
3. «σύμβουλος», κάθε πρόσωπο που έχει αποκτήσει επαρκείς γνώσεις και παρέχει συμβουλές σχετικά με τη διαχείριση επιβλαβών οργανισμών και την ασφαλή χρήση γεωργικών φαρμάκων στα πλαίσια επαγγελματικής ιδιότητας ή εμπορικής υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων τόσο των ανεξάρτητων ιδιωτικών γραφείων παροχής συμβουλών όσο και των δημόσιων, των εμπορικών αντιπροσώπων και, ανάλογα με την περίπτωση, των παραγωγών και εμπόρων λιανικής πωλήσεως τροφίμων.
4. «εξοπλισμός εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων», η συσκευή η οποία προορίζεται ειδικά για την εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων, που περιλαμβάνει εξαρτήματα που είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική λειτουργία του εξοπλισμού αυτού, όπως ακροφύσια, μανόμετρα, φίλτρα, στραγγιστήρια και συστήματα καθαρισμού βυτίων.
5. «αεροψεκασμός», η εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων από αεροσκάφος (αεροπλάνο ή ελικόπτερο).
6. «ολοκληρωμένη φυτοπροστασία», η προσεκτική εξέταση όλων των διαθέσιμων μεθόδων προστασίας των φυτών και η επακόλουθη ενοποίηση των κατάλληλων μέτρων που αποθαρρύνουν την ανάπτυξη πληθυσμών επιβλαβών οργανισμών και διατηρούν τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και άλλων μορφών επέμβασης σε δικαιολογημένα από οικονομικής και οικολογικής πλευράς επίπεδα και μειώνουν ή ελαχιστοποιούν τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.
7. «δείκτης κινδύνου», το αποτέλεσμα μεθόδου υπολογισμού που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση των κινδύνων από τα γεωργικά φάρμακα στην υγεία του ανθρώπου ή/και το περιβάλλον.
8. «μη χημικές μέθοδοι», οι εναλλακτικές μέθοδοι αντί των χημικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων για τη φυτοπροστασία και τη διαχείριση των επιβλαβών οργανισμών, βάσει αγρονομικών τεχνικών, καθώς και οι φυσικές, μηχανικές ή βιολογικές μέθοδοι ελέγχου των επιβλαβών οργανισμών.
9. «επιφανειακά ύδατα και υπόγεια ύδατα», όπως νοούνται στο ν. 3199/2003 (Α΄ 280) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2000/60/ΕΚ.
10. «γεωργικό φάρμακο», το:

α) φυτοπροστατευτικό προϊόν όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009,

β) βιοκτόνο όπως ορίζεται στο προεδρικό διάταγμα 205/2001 (Α΄ 160) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 98/8/ΕΚ.

Άρθρο 18
(άρθρο 4 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Εθνικά Σχέδια Δράσης

1. Θεσπίζονται εθνικά σχέδια δράσης για τον καθορισμό των ποσοτικών και άλλων στόχων, μέτρων και χρονοδιαγραμμάτων τους για τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων από τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον και για να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και την εισαγωγή ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, καθώς και εναλλακτικών προσεγγίσεων ή τεχνικών προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων. Οι στόχοι αυτοί μπορούν να καλύπτουν πολλά διαφορετικά πεδία ενδιαφέροντος όπως, προστασία των εργαζομένων, προστασία του περιβάλλοντος, κατάλοιπα, χρήση συγκεκριμένων τεχνικών ή χρήση σε συγκεκριμένες καλλιέργειες.

   Τα εθνικά σχέδια δράσης περιλαμβάνουν επίσης δείκτες κινδύνου για την παρακολούθηση της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν δραστικές ουσίες οι οποίες προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία, ιδίως εάν υπάρχουν διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις. Αποδίδεται ιδιαίτερη προσοχή στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα τα οποία περιέχουν δραστικές ουσίες που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με το π.δ. 115/1997 σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1991 (ΕΕ L 230 της 19.8.1991) και τα οποία, όταν η άδειά τους υποβληθεί για ανανέωση σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1107/2009, δεν θα πληρούν τα κριτήρια έγκρισης που ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ σημεία 3.6 έως 3.8 του ανωτέρω Κανονισμού που αφορούν τις επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου, την τύχη και συμπεριφορά στο περιβάλλον και την οικοτοξικότητα.

   [10]Βάσει αυτών των δεικτών κινδύνου και λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τους στόχους σε σχέση με τον περιορισμό κινδύνων ή χρήσης που είχαν ήδη επιτευχθεί πριν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου, καθορίζονται επίσης χρονοδιαγράμματα και στόχοι για τη μείωση της χρήσης, ιδίως εφόσον η μείωση της χρήσης αποτελεί κατάλληλο μέσο για την επίτευξη του περιορισμού των κινδύνων όσον αφορά στοιχεία που καταγράφονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 29.

   Κατά την κατάρτιση και την αναθεώρηση των εθνικών σχεδίων δράσης, λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις στην υγεία, καθώς και ο κοινωνικός, οικονομικός και περιβαλλοντικός αντίκτυπος των προβλεπόμενων μέτρων, οι συγκεκριμένες εθνικές, περιφερειακές και τοπικές συνθήκες, καθώς και οι απόψεις όλων των ενδιαφερομένων φορέων.
   [11]Στα εθνικά σχέδια δράσης περιγράφονται ο τρόπος εφαρμογής των μέτρων που προκύπτουν από τα άρθρα 19 έως 29 ώστε να επιτύχουν τους στόχους της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου.

   Τα εθνικά σχέδια δράσης λαμβάνουν υπόψη σχέδια που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις σχετικά με τη χρήση γεωργικών φαρμάκων, όπως σχέδια λήψης μέτρων δυνάμει του ν.3199/2003 (Α΄ 280) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2000/60/ΕΚ.

2. [12]Η ΣΕΑ κοινοποιεί τα εθνικά σχέδια δράσης στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των λοιπών κρατών − μελών μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2012. Τα εθνικά σχέδια δράσης επανεξετάζονται τουλάχιστον ανά

[10] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 2 α) του Νόμου 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*αα) Το πέμπτο εδάφιο αντικαθίσταται ως εξής: …*»
[11] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 2 α) του Νόμου 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*ββ) Το ένατο εδάφιο αντικαθίσταται ως εξής:…*»
[12] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 2 β) του Νόμου 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*β) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*»

πενταετία και οι τυχόν ουσιαστικές τροποποιήσεις τους αναφέρονται στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης αμελλητί.

3[13]. Στην κατάρτιση και την τροποποίηση του εθνικού σχεδίου δράσης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 2 της Οδηγίας 2003/35/ΕΚ (ΕΕ L 156), που είναι σχετικές με τη συμμετοχή του κοινού σε σχέδια και προγράμματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

Άρθρο 19
(άρθρο 5 και Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Κατάρτιση

1. Η ΣΕΑ μεριμνά ώστε όλοι οι επαγγελματίες χρήστες, διανομείς και σύμβουλοι να έχουν πρόσβαση στη δέουσα κατάρτιση η οποία παρέχεται από φορείς που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η κατάρτιση αυτή συνίσταται σε αρχική και συμπληρωματική κατάρτιση για την απόκτηση και την επικαιροποίηση των γνώσεων, ανάλογα με την περίπτωση. Η κατάρτιση σχεδιάζεται κατά τρόπο που να εξασφαλίζει ότι οι ανωτέρω χρήστες, διανομείς και σύμβουλοι αποκτούν επαρκείς γνώσεις, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών ρόλων και ευθυνών τους. Τα θέματα που αφορούν την κατάρτιση περιγράφονται στο Παράρτημα Β΄.

2. Μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2013 θεσπίζεται σύστημα για τη χορήγηση πιστοποιητικού. Τα πιστοποιητικά αυτά παρέχουν, τουλάχιστον, απόδειξη επαρκούς γνώσης των θεμάτων του Παραρτήματος Β΄ η οποία αποκτάται από τους επαγγελματίες χρήστες, τους διανομείς και τους συμβούλους είτε μέσω κατάρτισης είτε με άλλα μέσα. Τα συστήματα χορήγησης πιστοποιητικού περιλαμβάνουν τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες για τη χορήγηση, την ανανέωση και την ανάκληση των πιστοποιητικών.

Άρθρο 20
(άρθρο 6 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Απαιτήσεις για τις πωλήσεις γεωργικών φαρμάκων

1. Οι διανομείς στη Χώρα γεωργικών φαρμάκων υποχρεούνται να απασχολούν επαρκές προσωπικό το οποίο να διαθέτει το πιστοποιητικό της παραγράφου 2 του άρθρου 19. Τα άτομα αυτά πρέπει να είναι διαθέσιμα κατά το χρόνο πώλησης για να παρέχουν στους πελάτες κατάλληλες πληροφορίες όσον αφορά τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων, τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον και οδηγίες για την ασφάλεια όσον αφορά τη διαχείριση των κινδύνων αυτών σχετικά με τα εν λόγω προϊόντα σύμφωνα με την αριθμ. 265/2002 κοινή απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών και Οικονομίας (Β΄ 1214) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 1999/45/ΕΚ.

2. Η πώληση γεωργικών φαρμάκων εγκεκριμένων για επαγγελματική χρήση περιορίζεται στα πρόσωπα που διαθέτουν το πιστοποιητικό της παραγράφου 2 του άρθρου 19.

3. Οι διανομείς που διαθέτουν στην αγορά γεωργικά φάρμακα σε μη επαγγελματίες χρήστες υποχρεούνται να παρέχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων, ιδίως σχετικά με τις πηγές κινδύνου, την έκθεση, τον ορθό τρόπο αποθήκευσης, το χειρισμό και την εφαρμογή, καθώς και την ασφαλή τους διάθεση σύμφωνα με την

[13] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 7 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*7. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4036/2012 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:…*».

ισχύουσα νομοθεσία για τα απόβλητα, καθώς και σχετικά με εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου. Οι παραγωγοί των γεωργικών φαρμάκων υποχρεούνται να παρέχουν αυτές τις πληροφορίες.

4. Οι διατάξεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 ισχύουν από 26 Νοεμβρίου 2015.

Άρθρο 21
(άρθρο 7 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση

1. Η ΣΕΑ λαμβάνει μέτρα για να ενημερώνεται το ευρύ κοινό και για να προάγονται και να διευκολύνονται προγράμματα για την πληροφόρηση, την ευαισθητοποίηση και τη διάθεση επακριβών και ισορροπημένων πληροφοριών σχετικά με τα γεωργικά φάρμακα στο ευρύ κοινό, ιδίως όσον αφορά τους κινδύνους και τις ενδεχόμενες οξείες και χρόνιες επιπτώσεις για την υγεία του ανθρώπου, τους οργανισμούς που δεν αποτελούν στόχο και το περιβάλλον εξαιτίας της χρήσης τους και σχετικά με την ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων χωρίς χημικά μέσα.

2. Η ΣΕΑ μεριμνά για την καθιέρωση συστήματος συλλογής πληροφοριών για τα περιστατικά οξείας δηλητηρίασης, καθώς και για την ανάπτυξη χρόνιων δηλητηριάσεων, όπου αυτές είναι διαθέσιμες, σε ομάδες που μπορεί να έχουν παρατεταμένη έκθεση σε γεωργικά φάρμακα, όπως μεταξύ των χειριστών, των εργαζομένων στον αγροτικό τομέα ή προσώπων που κατοικούν κοντά σε περιοχές στις οποίες χρησιμοποιούνται γεωργικά φάρμακα.

3. Η ΣΕΑ για την παρουσίαση των πληροφοριών για την εποπτεία και τη διερεύνηση των επιπτώσεων της χρήσης γεωργικών φαρμάκων στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, ακολουθεί σχετικές οδηγίες της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Άρθρο 22
(άρθρο 8 και Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Επιθεώρηση του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων

1. Η Διεύθυνση Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανολογικού Εξοπλισμού ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την τακτική επιθεώρηση του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων επαγγελματικής χρήσης. Η επιθεώρηση αυτή γίνεται ανά πέντε έτη έως το 2020 και ανά τρία έτη στη συνέχεια.

2. Μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2016 διενεργείται τουλάχιστον μια επιθεώρηση του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων. Μετά από αυτό το διάστημα, μόνον εξοπλισμός εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων ο οποίος έχει υποβληθεί σε έλεγχο με επιτυχή αποτελέσματα χρησιμοποιείται για επαγγελματικούς σκοπούς. Ο νέος εξοπλισμός επιθεωρείται τουλάχιστον μία φορά εντός πέντε ετών μετά την αγορά.

3. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2, και μετά από αξιολόγηση του κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον που περιλαμβάνει αξιολόγηση του βαθμού χρήσης του εξοπλισμού, μπορούν:

   α) να εφαρμόζονται διαφορετικά χρονοδιαγράμματα και διαστήματα επιθεώρησης για τον εξοπλισμό εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων που δεν χρησιμοποιείται για τον ψεκασμό γεωργικών φαρμάκων, για το φορητό εξοπλισμό εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων ή τους επινώτιους ψεκαστήρες και για πρόσθετο εξοπλισμό εφαρμογής ο οποίος χρησιμοποιείται σε πολύ μικρό βαθμό. [14]Για τον εξοπλισμό αυτό, τα

[14] **Τροποποίηση 18-10-2017**: Άρθρο 14, παρ. 2 του ν. 4492/2017 (ΦΕΚ Α' 156): «*Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α΄ της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:*…»

χρονοδιαγράμματα και τα διαστήματα επιθεώρησης καθορίζονται με την προβλεπόμενη, από το άρθρο 38, απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ο εξής πρόσθετος εξοπλισμός γεωργικών φαρμάκων δεν θεωρείται ότι παρουσιάζει «πολύ μικρό βαθμό χρήσης»:

αα) Εξοπλισμός ψεκασμού τοποθετημένος σε τρένα ή αεροσκάφη.

ββ) Ψεκαστήρες με βραχίονα μεγαλύτερο των 3 μέτρων, περιλαμβανομένων και των ψεκαστήρων των τοποθετημένων πάνω σε μηχανήματα σποράς.

β) Να εξαιρούνται από επιθεώρηση ο φορητός εξοπλισμός εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων ή οι επινώτιοι ψεκαστήρες. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή της παραγράφου 1 εξασφαλίζει ότι οι χειριστές έχουν ενημερωθεί σχετικά με την ανάγκη τακτικής αλλαγής των εξαρτημάτων και τους συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με τον εξοπλισμό αυτό, καθώς και ότι έχουν εκπαιδευθεί στην ορθή χρήση του εξοπλισμού εφαρμογής, σύμφωνα με το άρθρο 19.

4. Για να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο προστασίας για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, κατά τις επιθεωρήσεις εξακριβώνεται αν ο εξοπλισμός εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του Παραρτήματος Γ΄. Ο εξοπλισμός εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων που ανταποκρίνεται σε εναρμονισμένα από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρότυπα, θεωρείται ότι ανταποκρίνεται στις βασικές απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας, καθώς και στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις.

5. Οι επαγγελματίες χρήστες διενεργούν τακτικά ρυθμίσεις και τεχνικούς ελέγχους του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων σύμφωνα με την κατάλληλη κατάρτιση που έχουν λάβει δυνάμει του άρθρου 19.

6. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας αρχής της παραγράφου 1, ορίζονται οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση των συστημάτων επιθεώρησης και ενημερώνεται σχετικά η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την ίδια διαδικασία θεσπίζονται συστήματα χορήγησης πιστοποιητικών τα οποία καθιστούν δυνατή την εξακρίβωση της διενέργειας των επιθεωρήσεων και αναγνωρίζουν τα πιστοποιητικά που χορηγούνται σε άλλα κράτη . μέλη σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 όταν το χρονικό διάστημα από την τελευταία επιθεώρηση που διενεργήθηκε σε άλλο κράτος - μέλος είναι ίσο ή μικρότερο από το διάστημα επιθεώρησης που ισχύει για τη χώρα. Επιδιώκεται να αναγνωρίζονται τα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη - μέλη υπό την προϋπόθεση συμμόρφωσης με τα διαστήματα επιθεώρησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 23
(άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Αεροψεκασμοί

1. Απαγορεύεται ο αεροψεκασμός στην Ελλάδα.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, ο αεροψεκασμός μπορεί να επιτρέπεται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις εφόσον τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) Δεν υπάρχουν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις, ή υπάρχουν σαφή πλεονεκτήματα από άποψη περιορισμένου αντίκτυπου στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον σε σύγκριση με την επίγεια εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων.

β) Τα χρησιμοποιούμενα γεωργικά φάρμακα έχουν εγκριθεί ρητώς για αεροψεκασμό από την ΣΕΑ μετά από ειδική αξιολόγηση των κινδύνων του αεροψεκασμού.

γ) Ο χειριστής που εκτελεί τον αεροψεκασμό διαθέτει το πιστοποιητικό της παραγράφου 2 του άρθρου 19. Κατά τη μεταβατική περίοδο, εφόσον δεν υπάρχουν ακόμα τα συστήματα χορήγησης πιστοποιητικών, η ΣΕΑ μπορεί να δεχθεί άλλες αποδείξεις επαρκούς γνώσης.

δ) Η επιχείρηση που είναι υπεύθυνη για τη διενέργεια αεροψεκασμών λαμβάνει πιστοποιητικό από την αρμόδια στην Ελλάδα αρχή για την έγκριση εξοπλισμών και αεροσκαφών για την από αέρος εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων.

ε) Αν η προς ψεκασμό περιοχή βρίσκεται κοντά σε περιοχές ανοικτές στο κοινό, η έγκριση από αέρος εφαρμογής περιλαμβάνει και συγκεκριμένα μέτρα διαχείρισης κινδύνων ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν θα υπάρξουν αρνητικές συνέπειες για την υγεία όσων τυχαίνει να βρίσκονται κοντά. Η προς ψεκασμό περιοχή δεν μπορεί να βρίσκεται κοντά σε κατοικημένες περιοχές.

στ) Από το 2013 και έπειτα, τα αεροσκάφη πρέπει να είναι εξοπλισμένα με εξαρτήματα που χρησιμοποιούν τη βέλτιστη διαθέσιμη τεχνολογία για τον περιορισμό της μετακίνησης του ψεκαστικού νέφους.

3. Η ΣΕΑ καθορίζει τις συγκεκριμένες συνθήκες με τις οποίες μπορεί να διενεργηθεί αεροψεκασμός, εξετάζει τις αιτήσεις σύμφωνα με την παράγραφο 4 και δημοσιοποιεί πληροφορίες σχετικά με τις καλλιέργειες, τις περιοχές, τις περιστάσεις και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των καιρικών συνθηκών, όπου είναι δυνατόν να επιτραπεί ο αεροψεκασμός. Η ΣΕΑ χορηγεί άδεια, στην οποία προσδιορίζονται τα αναγκαία μέτρα για την έγκαιρη προειδοποίηση των κατοίκων και των διερχομένων και για την προστασία του περιβάλλοντος στις περιοχές που γειτνιάζουν με εκείνη στην οποία διενεργείται ο ψεκασμός.

4. Ο επαγγελματίας χρήστης που επιθυμεί να εφαρμόσει γεωργικά φάρμακα με αεροψεκασμό υποβάλλει εγκαίρως αίτηση έγκρισης ενός σχεδίου εφαρμογής στην ΣΕΑ συνοδευόμενη από στοιχεία που αποδεικνύουν ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 2 και 3. Η αίτηση εφαρμογής αεροψεκασμού σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο εφαρμογής υποβάλλεται εγκαίρως στην ΣΕΑ. Η αίτηση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την προβλεπόμενη χρονική περίοδο του αεροψεκασμού, καθώς και τις ποσότητες και τους τύπους των χρησιμοποιούμενων γεωργικών φαρμάκων. Η ΣΕΑ σε διάστημα έως δύο μηνών από την ημερομηνία υποβολής αίτησης για διενέργεια αεροψεκασμού αποφαίνεται θετικά ή αρνητικά. Σε περίπτωση που παρέλθει το διάστημα των δύο μηνών και η ΣΕΑ δεν έχει απαντήσει αυτή θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

5. Η ΣΕΑ εξασφαλίζει ότι τηρούνται οι όροι των παραγράφων 2 και 3 και διενεργεί για το σκοπό αυτόν κατάλληλο πρόγραμμα παρακολούθησης.

6. Η ΣΕΑ τηρεί αρχείο των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί και των εγκρίσεων που έχουν δοθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4 και δημοσιοποιεί τις συναφείς πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε αυτές, όπως η προς ψεκασμό περιοχή, η προβλεπόμενη ημέρα και ώρα του ψεκασμού και το είδος του γεωργικού φαρμάκου, σύμφωνα με την ανάρτηση των δεδομένων αυτών στον διαδικτυακό τόπο της αρμόδιας αρχής ή την κοινοτική νομοθεσία.

Άρθρο 24
(άρθρο 10 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Ενημέρωση του κοινού

Το Εθνικό Σχέδιο δράσης περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την ενημέρωση των ανθρώπων οι οποίοι θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος.

Άρθρο 25
(άρθρο 11 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Ειδικά μέτρα για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και του πόσιμου νερού

1. Η ΣΕΑ εξασφαλίζει την θέσπιση κατάλληλων μέτρων για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και των παροχών πόσιμου νερού από τις επιπτώσεις των γεωργικών φαρμάκων. Τα εν λόγω μέτρα είναι ενισχυτικά και συμβατά με τις σχετικές διατάξεις του ν. 3199/2003 (Α΄ 280) ο οποίος ενσωματώνει την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1107/2009.

2. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τα εξής:

   α) Προτεραιότητα στη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά στα γεωργικά φάρμακα που δεν έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα για το υδάτινο περιβάλλον σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 265/2002 κοινή απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών και Οικονομίας (Β΄ 1214) η οποία ενσωματώνει την οδηγία 1999/45/ΕΚ, ούτε περιέχουν πρωτεύουσες επικίνδυνες ουσίες όπως ορίζονται στο ν. 3199/2003 (Α΄ 280) ο οποίος ενσωματώνει την Οδηγία 2000/60/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο.

   β) Προτεραιότητα στη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά γεωργικών φαρμάκων με ασφαλέστερες τεχνικές εφαρμογής όπως η χρήση του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων με χαμηλή διασπορά ψεκασμού ειδικά στις καλλιέργειες κατακόρυφης ανάπτυξης όπως οι οπωρώνες και οι αμπελώνες.

   γ) Λήψη μέτρων άμβλυνσης που ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο ρύπανσης εκτός της έκτασης εφαρμογής του ψεκασμού από μετακίνηση του ψεκαστικού νέφους, επιφανειακή και υπόγεια απορροή. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται η δημιουργία ζωνών ανάσχεσης με κατάλληλο μέγεθος για την προστασία των υδρόβιων οργανισμών που δεν αποτελούν στόχο, καθώς και ζώνες ασφαλείας για τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα που χρησιμοποιούνται για την άντληση πόσιμου νερού, στις οποίες δεν επιτρέπεται η χρήση ή αποθήκευση γεωργικών φαρμάκων.

   δ) Περιορισμό στο μέγιστο δυνατό βαθμό ή κατάργηση των εφαρμογών γεωργικών φαρμάκων στην επιφάνεια ή κατά μήκος οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, πολύ διαπερατών εδαφών ή άλλων υποδομών που βρίσκονται κοντά σε επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα, καθώς και στην επιφάνεια καλυμμένων εδαφών, όπως αποθηκών, όπου υπάρχει μεγάλος κίνδυνος απορροής στα επιφανειακά ύδατα ή στο αποχετευτικό δίκτυο.

Άρθρο 26
(άρθρο 12 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Μείωση της χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή των κινδύνων τους σε ειδικές περιοχές

Λαμβάνοντας υπόψη τις αναγκαίες απαιτήσεις υγιεινής, δημόσιας υγείας και βιοποικιλότητας, ή τα αποτελέσματα των σχετικών εκτιμήσεων κινδύνου, η ΣΕΑ μεριμνά ώστε να ελαχιστοποιείται ή να απαγορεύεται η χρήση γεωργικών φαρμάκων σε ειδικές περιοχές. Λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα διαχείρισης κινδύνων και εξετάζεται κατά προτεραιότητα η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου, όπως αυτά προσδιορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1107/2009, καθώς και η εφαρμογή μέτρων βιολογικού ελέγχου. Αυτές οι ειδικές περιοχές είναι:

α) Περιοχές που χρησιμοποιούνται από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1107/2009 ή από το ευρύ κοινό όπως δημόσια πάρκα και κήποι, αθλητικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις αναψυχής, σχολεία και παιδικές χαρές, καθώς και κοντά σε εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης.

β) Προστατευόμενες περιοχές όπως ορίζονται στο ν. 3199/2003, ο οποίος ενσωματώνει την Οδηγία 2000/60/ΕΚ ή σε ειδικές περιοχές σύμφωνα με την 414985/1985 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής

Οικονομίας και Γεωργίας (Β΄ 757), όπως τροποποιήθηκε με τις 366599/1996 (Β΄1188) και 294283/1997 (Β΄ 68) κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας, η οποία ενσωματώνει την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ και την 33318/1998 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού (Β΄), η οποία ενσωματώνει την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ .

γ) Περιοχές στις οποίες έχει πρόσφατα εφαρμοστεί γεωργικό φάρμακο και χρησιμοποιούνται ή είναι προσβάσιμες από τους εργαζόμενους στη γεωργία.

Άρθρο 27
(άρθρο 13 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Χειρισμός και αποθήκευση των γεωργικών φαρμάκων και διαχείριση των συσκευασιών τους και του εναπομείναντος γεωργικού φαρμάκου

1. Η ΣΕΑ διασφαλίζει τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων ώστε οι ακόλουθες εργασίες από επαγγελματίες χρήστες, και ενδεχομένως από διανομείς, να μην θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του ανθρώπου ή του περιβάλλοντος:

   α) Αποθήκευση, χειρισμός, αραίωση και ανάμειξη γεωργικών φαρμάκων πριν από την εφαρμογή.

   β) Χειρισμός των συσκευασιών και του εναπομείναντος γεωργικού φαρμάκου.

   γ) Διάθεση του ψεκαστικού διαλύματος που απομένει μετά την εφαρμογή.

   δ) Καθαρισμός του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται μετά την εφαρμογή.

   ε) Διαχείριση των κενών συσκευασίας και του εναπομείναντος εντός αυτών γεωργικών φαρμάκων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τα απόβλητα.

2. Η ΣΕΑ μεριμνά για τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων για την αποτροπή των επικίνδυνων εργασιών χειρισμού γεωργικών φαρμάκων που είναι εγκεκριμένα για μη επαγγελματίες χρήστες. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν τη χρήση γεωργικών φαρμάκων χαμηλής τοξικότητας, έτοιμα προς χρήση σκευάσματα και περιορισμούς στα μεγέθη των περιεκτών ή των συσκευασιών.

3. Η ΣΕΑ μεριμνά για την λήψη μέτρων ώστε οι χώροι αποθήκευσης γεωργικών φαρμάκων για επαγγελματική χρήση να κατασκευάζονται έτσι ώστε να προλαμβάνεται η ακούσια απελευθέρωση. Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στο χώρο αποθήκευσης, στο μέγεθος και στα κατασκευαστικά υλικά.

Άρθρο 28
(άρθρο 14 και Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Ολοκληρωμένη φυτοπροστασία

1. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την προώθηση της διαχείρισης επιβλαβών οργανισμών με χαμηλή εισροή γεωργικών φαρμάκων, με προτεραιότητα, όπου αυτό είναι δυνατόν, της χρήσης μη χημικών μεθόδων, ούτως ώστε οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων να στραφούν σε πρακτικές και προϊόντα με το χαμηλότερο δυνατό κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον μεταξύ εκείνων που είναι διαθέσιμα για την αντιμετώπιση του ίδιου προβλήματος επιβλαβών οργανισμών. Η διαχείριση επιβλαβών οργανισμών με χαμηλή εισροή γεωργικών φαρμάκων περιλαμβάνει την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία, καθώς και τη βιολογική καλλιέργεια σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 834/2007 του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2007 για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων.

2. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δημιουργεί τις αναγκαίες συνθήκες για την εφαρμογή ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας ή στηρίζει τη δημιουργία των συνθηκών αυτών. Ειδικότερα, μεριμνά ώστε

οι επαγγελματίες χρήστες να έχουν στη διάθεσή τους τις πληροφορίες και τα μέσα για την παρακολούθηση των επιβλαβών οργανισμών και τη λήψη αποφάσεων, καθώς και πρόσβαση σε συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία.

3. Η ΣΕΑ υποβάλλει στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης το αργότερο έως 30 Ιουνίου 2013 έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2, αναφέροντας ειδικότερα αν έχουν δημιουργηθεί οι αναγκαίες συνθήκες για την εφαρμογή ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας.

4. Στο εθνικό σχέδιο δράσης περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο οι γενικές αρχές της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, όπως καθορίζονται στο Παράρτημα Δ΄, θα εφαρμοστούν από όλους τους επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων το αργότερο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2014.

5. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διασφαλίζει τη θέσπιση κατάλληλων κινήτρων για να ενθαρρύνει τους επαγγελματίες χρήστες να εφαρμόζουν ειδικές, κατά καλλιέργεια ή τομέα, κατευθυντήριες γραμμές ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας επί εθελοντικής βάσεως. Τις κατευθυντήριες αυτές γραμμές μπορούν να καταρτίσουν δημόσιες υπηρεσίες ή οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν συγκεκριμένους επαγγελματίες χρήστες. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παραπέμπει στις κατευθυντήριες γραμμές που θεωρεί σχετικές και κατάλληλες για τα εθνικά σχέδια δράσης στη χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΕΙΚΤΕΣ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Άρθρο 29
(άρθρο 15 και Παράρτημα IV της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Δείκτες

1. Η ΣΕΑ εφαρμόζει εναρμονισμένους δείκτες κινδύνου, οι οποίοι θεσπίζονται από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως αναφέρονται στο Παράρτημα Ε΄. Ωστόσο, η αρμόδια αρχή μπορεί να εξακολουθεί να χρησιμοποιεί υφιστάμενους εθνικούς δείκτες ή να υιοθετεί άλλους κατάλληλους δείκτες επιπλέον των εναρμονισμένων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η ΣΕΑ:

   α) Υπολογίζει τους εναρμονισμένους δείκτες κινδύνου όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 με τη χρησιμοποίηση στατιστικών στοιχείων που συλλέγονται σύμφωνα με τον Κανονισμό, 1185/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία των γεωργικών φαρμάκων, καθώς και άλλων σχετικών στοιχείων.

   β) Προσδιορίζει τις τάσεις στη χρήση ορισμένων δραστικών ουσιών.

   γ) Προσδιορίζει τα στοιχεία προτεραιότητας, όπως δραστικές ουσίες, καλλιέργειες, περιοχές ή πρακτικές, που χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή ή τις ορθές πρακτικές που μπορούν να χρησιμεύσουν ως παράδειγμα για την επίτευξη των στόχων του παρόντος νόμου για τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον και για να ενθαρρύνει την ανάπτυξη και την εισαγωγή της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, καθώς και εναλλακτικών προσεγγίσεων ή τεχνικών προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων.

3. Η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί στην Επιτροπή και στα υπόλοιπα κράτη - μέλη τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων που διενεργεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 και θέτει τα σχετικά στοιχεία στη διάθεση του κοινού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30
(άρθρο 17 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Κυρώσεις

Στους παραβάτες των διατάξεων των άρθρων 15 έως 29 επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 45 και 46 του παρόντος νόμου.

[15]Η ΣΕΑ υποχρεούται να γνωστοποιήσει τις σχετικές διατάξεις στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης το αργότερο στις 26 Νοεμβρίου 2012 και γνωστοποιεί αμέσως κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 31
(άρθρο 19 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ)
Τέλη και επιβαρύνσεις

1. Θεσπίζεται ανταποδοτικό τέλος υπέρ του Κεντρικού Ταμείου Κτηνοτροφίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για οποιαδήποτε εργασία προκύπτει από την τήρηση των υποχρεώσεων που επωμίζεται σε εφαρμογή των διατάξεων που περιλαμβάνονται στα άρθρα του πρώτου τμήματος του δευτέρου μέρους του παρόντος νόμου μέσω τέλους ή επιβάρυνσης.

2. Η ΣΕΑ εξασφαλίζει ότι το τέλος ή η επιβάρυνση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεσπίζεται με διαφάνεια και αντιστοιχεί στο πραγματικό κόστος της σχετικής εργασίας.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/128/ΕΚ

Άρθρο 32
Κατάρτιση των Εθνικών Σχεδίων Δράσης

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θεσπίζεται Εθνικό Σχέδιο Δράσης με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ και την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων το αργότερο μέσα σε ένα δίμηνο από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, συστήνεται Επιτροπή υποβολής πρότασης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης. Στην Επιτροπή συμμετέχουν στελέχη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, των συναρμόδιων Υπουργείων, Οργανισμών και Ιδρυμάτων, επιστήμονες με ειδικές γνώσεις, εκπρόσωποι των αγροτών, των διακινητών και παραγωγών γεωργικών φαρμάκων, των μεταποιητών και διακινητών ειδών διατροφής, της ΟΚΕ, των περιβαλλοντικών και καταναλωτικών οργανώσεων. Η Επιτροπή συντάσσει πρόταση Εθνικού Σχεδίου Δράσης το αργότερο σε διάστημα πέντε μηνών από την ημερομηνία σύστασής της. Η Εθνική Συντονιστική Αρχή συντονίζει τις εργασίες της Επιτροπής. Η πρόταση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης τίθεται σε δημόσια διαβούλευση για διάστημα ενός μηνός και στη συνέχεια εκδίδεται η κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 1.

3. Η ΣΕΑ είναι αρμόδια για την κατάρτιση και παρακολούθηση της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, την αναθεώρηση και την κοινοποίησή του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

[15] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 3 του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*3. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 30 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*»

4. Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης, εκτός όσων αναφέρονται στο άρθρο 18, λαμβάνονται υπόψη τα συμπεράσματα από την αξιολόγηση των στατιστικών στοιχείων που προέρχονται από την εφαρμογή της διαδικασίας πώλησης των γεωργικών φαρμάκων όπως προβλέπεται στο άρθρο 36, και περιλαμβάνουν μέτρα προώθησης της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας και δράσεις σχετικά με την ενημέρωση των ανθρώπων, οι οποίοι θα μπορούσαν να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας καθορίζονται τα τέλη για τη χρηματοδότηση των Εθνικών Σχεδίων Δράσης, η διαδικασία πληρωμής τους, καθώς και η αναπροσαρμογή των τελών αυτών.

Άρθρο 33
Πρόγραμμα κατάρτισης στην ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων

1. Θεσπίζεται πρόγραμμα κατάρτισης στην ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων, στο οποίο έχουν πρόσβαση όλοι οι επαγγελματίες χρήστες, διανομείς και σύμβουλοι, αφού ληφθούν υπόψη οι διαφορετικοί ρόλοι και ευθύνες τους. Η κατάρτιση αυτή συνίσταται σε αρχική και συμπληρωματική για την απόκτηση και την επικαιροποίηση των γνώσεων, ανάλογα με την περίπτωση.

2. Η ΣΕΑ σε συνεργασία με τις άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων καταρτίζει προγράμματα εκπαίδευσης για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων.

3. Το υλικό κατάρτισης πιστοποιείται κατά τις κείμενες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

4. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται το αργότερο έως τις 26 Νοεμβρίου 2013 η διαδικασία χορήγησης πιστοποιητικού το οποίο αποτελεί απόδειξη επαρκούς γνώσης των θεμάτων ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων.

Άρθρο 34
Μητρώο βιομηχανιών και βιοτεχνιών παρασκευής γεωργικών φαρμάκων

1. Επιτρέπεται η παρασκευή, τυποποίηση, συσκευασία και αποθήκευση γεωργικών φαρμάκων στη χώρα μας από κάθε βιομηχανία ή βιοτεχνία γεωργικών φαρμάκων, εφόσον έχει εγγραφεί στο Μητρώο βιομηχανιών και βιοτεχνιών παρασκευής γεωργικών φαρμάκων.

2. Η ΣΕΑ ελέγχει την αίτηση με τα στοιχεία του φακέλου του ενδιαφερόμενου για τις δυνατότητες παρασκευής, τυποποίησης, συσκευασίας και αποθήκευσης συγκεκριμένων μορφών γεωργικών φαρμάκων και εγγράφει την επιχείρηση στο Μητρώο εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες για την εγγραφή στο Μητρώο βιομηχανιών και βιοτεχνιών παρασκευής γεωργικών φαρμάκων.

4. Η ΣΕΑ τηρεί Μητρώο των βιομηχανιών και βιοτεχνιών παρασκευής γεωργικών φαρμάκων και το αναρτά στην ιστοσελίδα που διαθέτει.

[16]Άρθρο 35
Εμπορία γεωργικών φαρμάκων

1. α) Επιτρέπεται η εμπορία γεωργικών φαρμάκων μόνο από ειδικά καταστήματα που πληρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές και διαθέτουν υπεύθυνο επιστήμονα.

[16]**Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 4 του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*4. Το άρθρο 35 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως ακολούθως:...*»

β) Ως υπεύθυνος επιστήμονας ορίζεται γεωπόνος πτυχιούχος ιδρύματος πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ή τεχνολόγος γεωπόνος πτυχιούχος ιδρύματος τεχνολογικής εκπαίδευσης σύμφωνα με το π.δ. 109/1989 (Α΄ 47) ή το π.δ. 312/2003 (Α΄ 264) για χρήσεις συμβατές με τη βιολογική γεωργία ή κάτοχος ισότιμου πτυχίου ή διπλώματος αντίστοιχης ειδικότητας σχολής κράτους − μέλους της Ε.Ε. ή χώρας εκτός Ε.Ε. με βάση την αρχή της αμοιβαιότητας.

γ) Για την πώληση των γεωργικών φαρμάκων, τα καταστήματα εμπορίας αυτών μπορούν να διαθέτουν και υπάλληλο−πωλητή. Ο υπάλληλος−πωλητής γεωργικών φαρμάκων πρέπει είτε να πληροί τις προϋποθέσεις της περίπτωσης β΄ της παρούσας παραγράφου είτε να είναι κάτοχος πιστοποιητικού κατάρτισης υπευθύνου εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 19 είτε να είναι ισότιμα καταρτισμένος σε άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. για την εμπορία γεωργικών φαρμάκων, ώστε να διασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο ασφάλειας για τον άνθρωπο, την υγεία των φυτών και των ζώων και την προστασία του περιβάλλοντος.

δ) Ο υπεύθυνος επιστήμονας ή/και ο υπάλληλος−πωλητής γεωργικών φαρμάκων διενεργούν τις πωλήσεις των γεωργικών φαρμάκων και είναι υπεύθυνοι για την ορθή εκτέλεση της συνταγής χρήσης αυτών, που προβλέπεται στην παράγραφο 5, ιδίως ως προς την εγκεκριμένη δοσολογία − ποσότητα του εμπορικού σκευάσματος που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και την παροχή οδηγιών για τον τρόπο εφαρμογής του εμπορικού σκευάσματος − ψεκαστικού διαλύματος ανάλογα με τα μέσα εφαρμογής του κάθε παραγωγού, όπως κατάλληλη πίεση.

Επίσης, έχουν την υποχρέωση να παρέχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους για τον άνθρωπο και το περιβάλλον από τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων, ιδίως σχετικά με τις πηγές κινδύνου, την έκθεση του χρήστη, τον ορθό τρόπο αποθήκευσης, το χειρισμό και την εφαρμογή, την ασφαλή διάθεση του ψεκαστικού διαλύματος που απομένει μετά την εφαρμογή, τη διαχείριση των κενών συσκευασίας και τις εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου. Ειδικά, ως προς τη συνταγογραφείσα δραστική ουσία και τα εγκεκριμένα εμπορικά σκευάσματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν υπεύθυνος είναι μόνο ο υπεύθυνος επιστήμονας.

2. Η εμπορία των γεωργικών φαρμάκων διακρίνεται σε χονδρική και λιανική. Με την υποβολή της αναγγελίας έναρξης ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων οι ενδιαφερόμενοι δηλώνουν: το είδος της εμπορίας γεωργικών φαρμάκων που θα ασκήσουν, την επωνυμία και τον αριθμό φορολογικού μητρώου της επιχείρησης, φυσικού ή νομικού προσώπου, που θα ασκεί την εμπορία, την έδρα της επιχείρησης, καθώς και τους αποθηκευτικούς χώρους και τον υπεύθυνο επιστήμονα. Η αρμόδια αρχή δύναται, εντός τριών (3) μηνών από τη λήψη της αναγγελίας, να απαγορεύσει την άσκηση του επαγγέλματος, στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις προς τούτο ή δεν προκύπτει η συνδρομή τους από τα υποβληθέντα στοιχεία. Οι ενδιαφερόμενοι ασκούν ελεύθερα την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων μετά πάροδο τριμήνου από την υποβολή της αναγγελίας έναρξης άσκησής της, εφόσον δεν υφίσταται η προαναφερόμενη απαγόρευση άσκησης της εμπορίας, καθώς και νωρίτερα εφόσον ενημερωθούν εγγράφως από την αρμόδια αρχή για την πληρότητα των υποβληθέντων στοιχείων. Απαγορεύεται η άσκηση εμπορίας γεωργικών φαρμάκων χωρίς αναγγελία περί τούτου στην αρμόδια αρχή και επακόλουθη αναμονή επί τρίμηνο ή λήψη της ανωτέρω σχετικής ενημέρωσης πληρότητας υποβληθέντων στοιχείων, καθώς και σε περίπτωση απαγόρευσης άσκησης εμπορίας από την αρμόδια αρχή.

3. Η χονδρική πώληση των γεωργικών φαρμάκων επιτρέπεται σε ενδιαφερόμενους που έχουν υποβάλει στην αρμόδια αρχή αναγγελία έναρξης άσκησης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 2 και απευθύνεται προς άλλα καταστήματα χονδρικής πώλησης ή καταστήματα λιανικής πώλησης.

4. Προϋπόθεση για την άσκηση χονδρικής ή λιανικής εμπορίας γεωργικών φαρμάκων αποτελεί η απασχόληση του υπεύθυνου επιστήμονα ή/και υπαλλήλου−πωλητή κατά τη χρονική διάρκεια της πώλησης γεωργικών φαρμάκων.

5. α) Προϋπόθεση για τη λιανική πώληση γεωργικού φαρμάκου σε επαγγελματία χρήστη είναι η έκδοση συνταγής, για τη χρήση του, από επιστήμονα, που πληροί τις προϋποθέσεις της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1.

[17]β) Μέχρι την 26η Νοεμβρίου 2016, η έκδοση συνταγής δύναται να γίνεται τη στιγμή της πώλησης των γεωργικών φαρμάκων. Στην περίπτωση αυτή, η ηλεκτρονική καταγραφή σε ειδικό έντυπο της πώλησης των γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 36, μπορεί να υπέχει θέση συνταγής χρήσης γεωργικού φαρμάκου αναφέροντας πλήρως τα στοιχεία του επιστήμονα που την εξέδωσε.

[18]γ) Μετά την 26η Νοεμβρίου 2015, η λιανική πώληση γεωργικών φαρμάκων για επαγγελματική χρήση γίνεται εφόσον εξασφαλισθεί ότι η χρήση τους γίνεται από πρόσωπο, στο οποίο έχει χορηγηθεί πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης των θεμάτων ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 8197/90920 απόφαση των Υπουργών Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β΄ 1883).

[1920]δ) Σε μεγέθη συσκευασιών γεωργικών φαρμάκων που: αα) προορίζονται να χρησιμοποιηθούν σε υπαίθριες καλλιέργειες των οποίων η έκταση δεν υπερβαίνει τα χίλια τετραγωνικά μέτρα (1.000 τ.μ.) και ββ) δεν φέρουν εικονόγραμμα κινδύνου με νεκροκεφαλή και χιαστί οστά εκδίδεται συνταγή ή τη στιγμή της πώλησης γίνεται ηλεκτρονική καταγραφή στο ειδικό έντυπο της πώλησης των γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 36, η οποία υπέχει θέση συνταγής χρήσης γεωργικού φαρμάκου αναφέροντας πλήρως τα στοιχεία του επιστήμονα που την εξέδωσε. Στην περίπτωση αυτή, ο υπεύθυνος επιστήμονας ή/και ο υπάλληλος - πωλητής γεωργικών φαρμάκων που διενέργησε την πώληση υποχρεούται να παρέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων, ιδίως σχετικά με τις πηγές κινδύνου, την έκθεση, τον ορθό τρόπο αποθήκευσης, το χειρισμό και την εφαρμογή, καθώς και την ασφαλή τους διάθεση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τα απόβλητα, καθώς και σχετικά με εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου.

6. α) Τα καταστήματα λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων:

αα) υποχρεούνται να διατηρούν το σύνολο των συνταγών χρήσης γεωργικών φαρμάκων για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έκδοσής τους,

ββ) απαγορεύεται να κατέχουν ανεκτέλεστες ή ανυπόγραφες συνταγές χρήσης γεωργικών φαρμάκων.

β) Απαγορεύεται η χονδρική πώληση γεωργικών φαρμάκων σε καταστήματα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.

γ) Οι έμποροι γεωργικών φαρμάκων υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές ελέγχου, να ενημερώνουν άμεσα για κάθε αλλαγή των στοιχείων που έχουν δηλώσει στην αρμόδια αρχή και να παρέχουν πρόσβαση σε κάθε σημείο αποθήκευσης ή διακίνησης γεωργικών φαρμάκων, καθώς και στα παραστατικά που αφορούν τη διακίνηση των γεωργικών φαρμάκων είτε αυτά είναι σε έγγραφη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

---

[17] **Τροποποίηση 26-4-2016**: Άρθρο 48, παρ. 1 του ν.4384/2016 (ΦΕΚ Α' 78): «*1. Η περίπτωση β΄ της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:...*»

[18] **Τροποποίηση 18-10-2017**: Άρθρο 20, παρ. 2. α) του ν. 4492/2017 (ΦΕΚ Α' 156): «*2.α) Η περίπτωση γ΄της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4036/2012 (Α΄ 8), αντικαθίσταται ως εξής:...*»

[19] **Τροποποίηση 26-4-2016**: Άρθρο 48, παρ. 2 του ν.4384/2016 (ΦΕΚ Α' 78): «*2. Μετά την περίπτωση γ΄ της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4036/2012 προστίθεται νέα περίπτωση δ΄ ως εξής:…*»

[20] **Τροποποίηση 19-5-2017**: Άρθρο 121 του ν.4472/2017 (ΦΕΚ Α΄74): «*Η περίπτωση δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4036/2012 (Α΄8), όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4384/2016 (Α΄78), αντικαθίσταται ως εξής:..*»

δ) Η πώληση είτε ουσιών σύμφωνα με τον Κανονισμό 1107/2009 είτε σκευασμάτων μεταξύ κατόχων άδειας διάθεσης στην αγορά, πρέπει να γνωστοποιείται στη ΣΕΑ.

7. α) Η ΣΕΑ τηρεί:

αα) Μητρώο εμπόρων γεωργικών φαρμάκων, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα που διαθέτει στο διαδίκτυο. Στους εμπόρους γεωργικών φαρμάκων χορηγείται από τη ΣΕΑ ειδικός κωδικός.

ββ) Μητρώο των επιστημόνων που μπορούν να εκδώσουν συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα που διαθέτει στο διαδίκτυο.

β) Η αρμόδια αρχή για την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων, υποχρεούται να τηρεί ιστοσελίδα στο διαδίκτυο με τις απαιτήσεις για την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων, τους απασχολούμενους με την εμπορία αυτών, τη διεύθυνση των καταστημάτων και τους αντίστοιχους υπεύθυνους επιστήμονες γεωργικών φαρμάκων και να κοινοποιεί τα εν λόγω δεδομένα στη ΣΕΑ το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την έλευση τριμήνου από την αναγγελία έναρξης ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων. Οι υποχρεώσεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και σε κάθε μεταβολή στοιχείων υφιστάμενης αναγγελίας έναρξης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.

Άρθρο 36

Κατάλογος εγκεκριμένων σκευασμάτων γεωργικών φαρμάκων – Ηλεκτρονική καταγραφή της διακίνησης

1. Θεσπίζεται Κατάλογος των εγκεκριμένων γεωργικών φαρμάκων, ο οποίος περιλαμβάνει τα σκευάσματα των γεωργικών φαρμάκων, για τα οποία έχει χορηγηθεί άδεια κυκλοφορίας από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και τις πληροφορίες που αναγράφονται στις άδειες αυτών.

2. Ο Κατάλογος έχει τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3. Αρμόδια για τη σύνταξη, ενημέρωση και τήρηση της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Καταλόγου ορίζεται η ΣΕΑ.

4. Τα σκευάσματα, η άδεια των οποίων έχει λήξει ή έχει ανακληθεί, αναγράφονται στον Κατάλογο με την ένδειξη «Ανακλήθηκε» και παραπομπή στη σχετική απόφαση. Σε περιπτώσεις χορήγησης, ανανέωσης, ανάκλησης ή τροποποίησης της άδειας, ο αρμόδιος φορέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ενημερώνει τον Κατάλογο άμεσα και το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την έκδοση της σχετικής απόφασης.

5. Ο επαγγελματίας χρήστης προμηθεύεται τα σκευάσματα που περιλαμβάνονται στον Κατάλογο μόνο από καταστήματα λιανικής πώλησης που έχουν άδεια για το σκοπό αυτόν. Το κατάστημα λιανικής πώλησης καταγράφει σε ειδικό έντυπο πώλησης ηλεκτρονικά για κάθε επαγγελματία χρήστη τα ακόλουθα:
α) Το ονοματεπώνυμο και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) του επαγγελματία χρήστη.
β) Η τοποθεσία/περιοχή αγροτεμαχίου.
γ) Ο κωδικός αγροτεμαχίου (εφόσον υπάρχει).
δ) Το χορηγούμενο σκεύασμα.
ε) Η ποσότητα του χορηγούμενου σκευάσματος.
στ) Η καλλιέργεια ή τα φυτικά προϊόντα, για τα οποία χορηγείται το σκεύασμα.
ζ) Το αίτιο, για το οποίο χορηγείται το σκεύασμα.
η) Τον αριθμό τιμολογίου/απόδειξης.
θ) Τον ειδικό κωδικό του καταστήματος που εκδίδεται από τη ΣΕΑ.

6. Η επιλογή των σκευασμάτων γίνεται με βάση την αποτελεσματικότητα, τον τρόπο δράσης, το φάσμα δράσης, την εκλεκτικότητα για το καλλιεργούμενο φυτό, την ασθένεια ή το ζωικό εχθρό ή το ζιζάνιο, τους ειδικούς περιβαλλοντικούς στόχους, τη συνδυαστικότητα με άλλα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, την

ευχέρεια εφαρμογής, τα αναμενόμενα υπολείμματα στο αγροτικό προϊόν, την υπολειμματική διάρκεια, την τοξικολογική σήμανση, τη συμβατότητα με τη στρατηγική διαχείρισης της ανθεκτικότητας των επιβλαβών οργανισμών, καθώς και την πιθανή επίδραση στην επόμενη καλλιέργεια.

7. Δίνεται προτεραιότητα στη χρήση σκευασμάτων με εκλεκτική δράση.

8. Απαγορεύεται η λιανική πώληση σκευασμάτων χωρίς τη συμπλήρωση του ειδικού εντύπου.

9. Αντίγραφο του ειδικού εντύπου δίδεται στον επαγγελματία χρήστη.

10. Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δημιουργείται ηλεκτρονική εφαρμογή στην οποία καταχωρίζονται τα Ειδικά Έντυπα Πώλησης. Η καταχώριση γίνεται ηλεκτρονικά από τα καταστήματα λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων. Τα στοιχεία αυτά είναι εμπιστευτικά και εμπίπτουν στις διατάξεις περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. [21]Η ΣΕΑ δύναται να τα αξιοποιεί για την παραγωγή στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, την κατάρτιση των Εθνικών Σχεδίων Δράσης, καθώς και για τον έλεγχο της διάθεσης των γεωργικών φαρμάκων στην αγορά. Μέχρι τη λειτουργία της ηλεκτρονικής εφαρμογής, τα καταστήματα λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων υποχρεούνται να καταγράφουν ηλεκτρονικά τα στοιχεία της παραγράφου 5.

11. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται ο φορέας δημιουργίας, ενημέρωσης και τήρησης της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παραγράφου 10, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια που αφορά τον τύπο και το περιεχόμενο του Ειδικού Εντύπου Πώλησης.

12. [22]Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χορηγεί στους υπεύθυνους επιστήμονες και στους υπαλλήλους − πωλητές των καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, που διενεργούν τις πωλήσεις των γεωργικών φαρμάκων, άδεια πρόσβασης στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παραγράφου 10.

13. Απαγορεύεται η χορήγηση σκευασμάτων, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στον εγκεκριμένο Κατάλογο ή δεν είναι σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην ετικέτα.

Άρθρο 37
Διαδικασίες ενημέρωσης του κοινού για τα γεωργικά φάρμακα

1. Οι κατά τόπους αρμόδιες για θέματα φυτοπροστασίας περιφερειακές και τοπικές υπηρεσίες, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, είναι υπεύθυνες για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού για τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων και ιδίως όσον αφορά τους κινδύνους και τις ενδεχόμενες οξείες και χρόνιες επιπτώσεις για την υγεία του ανθρώπου, τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στους οργανισμούς μη στόχους και το περιβάλλον, καθώς επίσης και για την ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων φυτοπροστασίας χωρίς χημικά μέσα.

2. Η ενημέρωση γίνεται με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και μέσω διαδικτύου. Οι πληροφορίες ανανεώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να ανταποκρίνονται στις νεότερες επιστημονικές και τεχνικές εξελίξεις. Οι διαδικασίες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης εντάσσονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης.

3. Το Κέντρο Δηλητηριάσεων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συλλέγει πληροφορίες και στοιχεία και καταγράφει κατά τρόπο συστηματικό, περιστατικά οξείας δηλητηρίασης ή άλλων επιπτώσεων από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων. Αντίγραφο των καταστάσεων των συμβάντων οξείας δηλητηρίασης ή άλλων επιπτώσεων διαβιβάζονται στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου

[21] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 5 α) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*5. α) Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 36 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*»

[22] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 5 β) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*β) Η παρ. 12 του άρθρου 36 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*»

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προκειμένου να γίνει αξιολόγηση αυτών και να ληφθούν τα ενδεικνυόμενα μέτρα όπως ενημέρωση του κοινού, των κατόχων εγκρίσεων και των πωλητών γεωργικών φαρμάκων, τροποποίηση ή ανάκληση της άδειας κυκλοφορίας. Τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται κατά την κατάρτιση των Εθνικών Σχεδίων Δράσης.

Άρθρο 38
Σύστημα επιθεώρησης του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων

1. Θεσπίζεται σύστημα επιθεώρησης του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων επαγγελματικής χρήσης το οποίο οδηγεί στη χορήγηση πιστοποιητικού καταλληλότητας.
2. Αρμόδια Αρχή για την εποπτεία του συστήματος επιθεώρησης του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων επαγγελματικής χρήσης είναι η Διεύθυνση Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανολογικού Εξοπλισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Οι κατά τόπους αρμόδιες αρχές των Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων τηρούν Μητρώο Εξοπλισμού Εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων, στο οποίο καταγράφεται κατά κατηγορία, γεωγραφική περιοχή και χρήστη ο επαγγελματικός εξοπλισμός εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων. Ο νέος εξοπλισμός εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων, ο οποίος διατίθεται για χρήση μετά την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ ο παρών νόμος, εγγράφεται με ευθύνη του αγοραστή, στο Μητρώο Εξοπλισμού Εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων της Περιφέρειας στην οποία ανήκει.
3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι διαδικασίες επιθεώρησης του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων.

Άρθρο 39
Εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων με αεροψεκασμό

1. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 23 όσον αφορά τους αεροψεκασμούς ορίζεται η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
2. Η εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων με αεροψεκασμό απαγορεύεται. Κατά παρέκκλιση μπορεί να επιτρέπεται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις και εφόσον τηρούνται όλοι οι όροι και προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 23. Για την απόφαση παρέκκλισης απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη της Περιφέρειας.

Άρθρο 40
Θέσπιση ειδικών μέτρων για την προστασία των υδάτινων πόρων

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης λαμβάνονται μέτρα για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και του πόσιμου νερού, τα οποία είναι συμβατά με το άρθρο 25.

Άρθρο 41
Μέτρα μείωσης της χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή των κινδύνων τους σε ειδικές περιοχές

Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης του άρθρου 32 συμπεριλαμβάνονται μέτρα για τη μείωση ή απαγόρευση της χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή των πιθανών τους κινδύνων σε ειδικές περιοχές που είναι συμβατά με όσα προβλέπονται στο άρθρο 26.

Άρθρο 42
Χειρισμός, εφαρμογή και αποθήκευση των σκευασμάτων γεωργικών φαρμάκων

1. Η ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων από τους επαγγελματίες χρήστες και συγκεκριμένα:

- ✓ Ο χειρισμός, η εφαρμογή και η αποθήκευση
- ✓ Η διάθεση του ψεκαστικού διαλύματος που απομένει μετά την εφαρμογή αυτών
- ✓ Ο καθαρισμός του εξοπλισμού και των μέσων προσωπικής προστασίας μετά τη διενέργεια του ψεκασμού και
- ✓ Η διαχείριση των κενών συσκευασίας μετά τη χρήση τους

πρέπει να γίνεται χωρίς κινδύνους για τον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον.

2. Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης του άρθρου 32 ενσωματώνονται διαδικασίες ευαισθητοποίησης και τήρησης των υποχρεώσεων των χρηστών, καθώς επίσης και των δεσμεύσεων των διανομέων ειδικά σε ζητήματα ασφαλούς αποθήκευσης και απόσυρσης.

Άρθρο 43
Ολοκληρωμένη φυτοπροστασία

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης του άρθρου 32 περιλαμβάνει ρυθμίσεις προώθησης της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας σύμφωνα με το άρθρο 28 .

Άρθρο 44
Έλεγχοι στην ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων

Η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καταρτίζει και συντονίζει ετήσια ή πολυετή προγράμματα ελέγχου για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων με σκοπό τη μείωση των επιπτώσεων της χρήσης των γεωργικών φαρμάκων στον άνθρωπο και το περιβάλλον, με εξαίρεση τα προγράμματα ελέγχου του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων τα οποία καταρτίζονται και συντονίζονται από τη Διεύθυνση Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανικού Εξοπλισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 45
Διοικητικές κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων

1. Σε όποιον παρασκευάζει, τυποποιεί, συσκευάζει ή αποθηκεύει, με σκοπό την εμπορία, γεωργικά φάρμακα, χωρίς την προβλεπόμενη εγγραφή στο Μητρώο βιομηχανιών και βιοτεχνιών παρασκευής γεωργικών φαρμάκων που τηρεί η αρμόδια αρχή, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

2. Στους παραβάτες των διατάξεων των άρθρων 38 έως 44 του παρόντος επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

[23]2α. Ειδικά για τους Σταθμούς Επιθεώρησης Εξοπλισμού Εφαρμογής Γεωργικών Φαρμάκων (ΣΤΕΕΕΓΦ) που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τις διαδικασίες επιθεώρησης που καθορίζονται με την υπουργική απόφαση του άρθρου 38 του παρόντος νόμου, επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής, επιπλέον των κυρώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 10, ανακαλείται και η εξουσιοδότηση λειτουργίας τους από την αρμόδια αρχή που την εξέδωσε, κατόπιν εισήγησης της Διεύθυνσης Εγγείων Βελτιώσεων Εδαφοϋδατικών Πόρων και Λιπασμάτων του ΥπΑΑΤ.

3. Σε όποιον χρησιμοποιεί γεωργικά φάρμακα χωρίς να τηρεί τα αναγραφόμενα στη συσκευασία ή την ετικέτα τους, επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

[23] **Τροποποίηση 18-10-2017**: Άρθρο 14, παρ. 3 του ν. 4492/2017 (ΦΕΚ Α' 156): «*3. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 4036/2012 προστίθεται νέα παράγραφος 2α, ως εξής:…*»

4. Σε όποιον ασκεί εμπορία χονδρικής πώλησης ή εμπορία λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων χωρίς την προβλεπόμενη αναγγελία έναρξης και πληρότητα των υποβληθέντων στοιχείων, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και τα γεωργικά φάρμακα δεσμεύονται.

5. Αν δεν πληρούνται οι όροι, με τους οποίους αναγγέλθηκε η έναρξη ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο η υγεία των ανθρώπων ή η σταθερότητα των γεωργικών φαρμάκων από την άσκηση της εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, η λειτουργία της επιχείρησης αναστέλλεται και το κατάστημα σφραγίζεται έως ότου εκπληρωθούν οι όροι ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων μετά από έλεγχο από την αρμόδια αρχή. Σε όποιον ασκεί την εμπορία και διαθέτει γεωργικά φάρμακα, τα οποία δεν έχουν άδεια διάθεσης στην αγορά, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και ανάλογα με τη σοβαρότητα της υπόθεσης μπορεί: α) να απαγορευτεί η άσκηση εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων για τουλάχιστον ένα έτος είτε και β) να δεσμεύονται τα γεωργικά φάρμακα.

6. [24]Στον υπεύθυνο του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, αν διαπιστωθούν λιανικές πωλήσεις γεωργικών φαρμάκων χωρίς να υφίσταται η αντίστοιχη συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή χωρίς την ηλεκτρονική καταγραφή της συναλλαγής στο ειδικό έντυπο πώλησης της παραγράφου 5 του άρθρου 36, η οποία υπέχει θέση συνταγής χρήσης όταν εκδίδεται από επιστήμονα αρμόδιο να συνταγογραφεί ή σε περίπτωση κατοχής ανεκτέλεστων ή ανυπόγραφων συνταγών χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή χωρίς την παρουσία υπεύθυνου επιστήμονα ή υπαλλήλου − πωλητή, αρμόδιου για την εκτέλεση συνταγής γεωργικών φαρμάκων.

7. Σε όποιον διαθέτει προς πώληση γεωργικά φάρμακα κατά παράβαση των οριζόμενων στο άρθρο 35, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

8. Σε όποιον διαθέτει γεωργικά φάρμακα στον επαγγελματία χρήστη χωρίς την καταγραφή της συναλλαγής στο προβλεπόμενο ειδικό έντυπο, σύμφωνα με το άρθρο 36, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

9. Σε όποιον αρνείται ή παρακωλύει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη διενέργεια των ελέγχων από τα εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα ή αρνείται την παροχή στοιχείων και πληροφοριών ή παρέχει ψευδή ή ανακριβή στοιχεία και πληροφορίες ή αποκρύπτει στοιχεία και πληροφορίες επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

[25]9.α. α) Στον υπεύθυνο επιστήμονα του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, αν ενεργεί λιανικές πωλήσεις γεωργικών φαρμάκων, χωρίς να υφίσταται η αντίστοιχη συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή χωρίς την ηλεκτρονική καταγραφή της συναλλαγής στο ειδικό έντυπο πώλησης της παραγράφου 5 του άρθρου 36, η οποία υπέχει θέση συνταγής χρήσης.

β) Στον υπάλληλο − πωλητή γεωργικών φαρμάκων του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, αν ενεργεί λιανικές πωλήσεις γεωργικών φαρμάκων, χωρίς να υφίσταται η αντίστοιχη συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή με συνταγή που εκδίδει ο ίδιος χωρίς να είναι επιστήμονας αρμόδιος να συνταγογραφεί.

[24] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 6 α) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*α) Η παράγραφος 6 του άρθρου 45 αντικαθίσταται ως εξής:…*»

[25] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 6 β) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*β) Μετά την παράγραφο 9 του άρθρου 45 προστίθεται παράγραφος 9α, ως εξής: …*»

γ) Σε όποιον εκδίδει συνταγές χρήσης γεωργικών φαρμάκων χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 35, επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) ευρώ έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

δ) Στον επαγγελματία χρήστη που χρησιμοποιεί γεωργικά φάρμακα χωρίς την έκδοση της σχετικής συνταγής χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή χωρίς να εφαρμόζει τα προβλεπόμενα στη σχετική συνταγή χρήσης γεωργικών φαρμάκων, επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) ευρώ έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

ε) Σε όποιον ασκεί χονδρική πώληση γεωργικών φαρμάκων σε καταστήματα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 35, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

10. Σε περίπτωση υποτροπής των παραβάσεων του παρόντος άρθρου, τα όρια των προστίμων διπλασιάζονται και το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν μπορεί να είναι λιγότερο από το διπλάσιο του προηγούμενου επιβληθέντος. Ως υποτροπή ορίζεται η επανάληψη παράβασης μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών.

11. Για την επιμέτρηση των προστίμων των παραγράφων συνεκτιμώνται τα παρακάτω κριτήρια:
α) η επικινδυνότητα της παράβασης,
β) οι συνέπειες που προκύπτουν από την παράβαση.

12. Η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο γνωστοποιεί εγγράφως με απόδειξη τη διαπίστωση παράβασης του παρόντος άρθρου στον παραβάτη, ο οποίος καλείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση να υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του. Αμέσως μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας και ανεξάρτητα από το αν ο παραβάτης έχει υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο διαβιβάζει το φάκελο της υπόθεσης στην αρμόδια αρχή.

13. Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από εισήγηση της Αρμόδιας Αρχής.

14. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής για τις παραβάσεις των παραγράφων 1 έως 11, εκτός των παραβάσεων του άρθρου 38 για τις οποίες εισηγείται η Διεύθυνση Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανικού Εξοπλισμού, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας αναπροσαρμόζονται τα πρόστιμα του παρόντος άρθρου. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα και κατατίθενται στο Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας. Για την κίνηση της διαδικασίας βεβαίωσης μεριμνά η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 46
Ποινικές κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων

1. Σε όποιον παρασκευάζει, τυποποιεί, συσκευάζει ή αποθηκεύει, με σκοπό την εμπορία, γεωργικά φάρμακα, χωρίς την προβλεπόμενη εγγραφή στο Μητρώο βιομηχανιών και βιοτεχνιών παρασκευής γεωργικών φαρμάκων που τηρεί η αρμόδια αρχή, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

2. Σε όποιον ασκεί εμπορία χονδρικής πώλησης ή εμπορία λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων, χωρίς την προβλεπόμενη αναγγελία έναρξης ή σε περίπτωση απαγόρευσης άσκησης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

3. Όποιος ασκεί εμπορία γεωργικών φαρμάκων, τα οποία δεν έχουν άδεια διάθεσης στην αγορά, τιμωρείται και με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

4. Σε όποιον διαθέτει προς πώληση γεωργικά φάρμακα, κατά παράβαση των οριζόμενων στο άρθρο 35, επιβάλλεται φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος.

5. Σε όποιον αρνείται ή παρακωλύει τη διενέργεια των ελέγχων από τα εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα ή αρνείται την παροχή πληροφοριών ή παρέχει ψευδείς ή ανακριβείς πληροφορίες, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 47
Παρακολούθηση τιμών φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαφάνειας στην εμπορία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων θεσπίζονται τα παρακάτω:

α) Οι υπεύθυνοι των καταστημάτων γεωργικών φαρμάκων αναγράφουν στη συσκευασία τη λιανική τιμή πώλησης.

β) Τα καταστήματα λιανικής πώλησης αναρτούν σε εμφανές σημείο και δημοσιοποιούν τον τιμοκατάλογο των διατιθέμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

[26]

Άρθρο 48
Σκευάσματα φυτοπροστασίας που περιέχουν μακρο-οργανισμούς

1. Ως σκευάσματα φυτοπροστασίας που περιέχουν μακρο-οργανισμούς ορίζονται αυτά που περιέχουν αποκλειστικά οργανισμούς, οι οποίοι είναι ορατοί δια γυμνού οφθαλμού και χρησιμοποιούνται σε προγράμματα ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας.

2. Οι Διευθύνσεις Προστασίας Φυτικής Παραγωγής και Βιολογικής Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι αρμόδιες για την κατάρτιση εθνικού καταλόγου των σκευασμάτων φυτοπροστασίας που περιέχουν μακρο-οργανισμούς, στον οποίο εγγράφονται τα σκευάσματα, ο μακρο-οργανισμός, το φάσμα δράσης, καθώς και ο κάτοχος των στοιχείων. Ο εθνικός κατάλογος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3. Η αίτηση εγγραφής στον εθνικό κατάλογο υποβάλλεται στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, είτε αυτοπροσώπως από τον αιτούντα που επιθυμεί να διαθέσει το προϊόν στην αγορά, εφόσον έχει έδρα στην Ελλάδα, είτε μέσω εκπροσώπου του. Η εγγραφή στον εθνικό κατάλογο πραγματοποιείται, εφόσον, ύστερα από αξιολόγηση των στοιχείων που υποβλήθηκαν, διαπιστωθεί ότι πληρούνται τα κριτήρια ασφάλειας για τον άνθρωπο και το περιβάλλον, καθώς και της αποτελεσματικότητας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι πληροφορίες και μελέτες που καταθέτουν οι ενδιαφερόμενοι όσον αφορά την εγγραφή στον εθνικό κατάλογο των σκευασμάτων φυτοπροστασίας που περιέχουν μακρο-οργανισμούς, η αρμόδια αρχή αξιολόγησης της αίτησης, καθώς και οι προϋποθέσεις για την αδειοδότηση μονάδων παρασκευής σκευασμάτων φυτοπροστασίας που περιέχουν μακρο-οργανισμούς.

[26] **Τροποποίηση 18-10-2017**: Άρθρο 14, παρ. 4. β) του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «β) Οι περιπτώσεις γ΄ και δ΄ του άρθρου 47 του ν. 4036/2012 καταργούνται.»

[27]Άρθρο 49
Κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα επαγγελματικής χρήσης βιοκτόνων προϊόντων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

1. [28]Σε όποιον προβαίνει σε επαγγελματική χρήση βιοκτόνων προϊόντων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χωρίς την ειδική αναγγελία έναρξης ασκήσεως του επαγγέλματος επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

2. Σε όποιον προβαίνει σε επαγγελματική χρήση βιοκτόνων προϊόντων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ και απαγορεύεται η χρήση αυτών για χρονική περίοδο από τρεις (3) μήνες έως πέντε (5) έτη, ανάλογα με τη σοβαρότητα της υπόθεσης, αν:

   α) χρησιμοποιεί μη εγκεκριμένα βιοκτόνα για το σκοπό αυτόν,

   β) δεν λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να είναι ασφαλής η εφαρμογή των βιοκτόνων αυτών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η παρουσία του υπεύθυνου επιστήμονα για την επίβλεψη του έργου της επαγγελματικής χρήσης βιοκτόνων.

3. Σε περίπτωση επανάληψης των παραβάσεων του παρόντος άρθρου, τα όρια των προστίμων διπλασιάζονται και το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν μπορεί να είναι λιγότερο από το διπλάσιο του προηγούμενου επιβληθέντος.

4. Για την επιμέτρηση των προστίμων συνεκτιμώνται τα παρακάτω κριτήρια:

   α) η επικινδυνότητα της παράβασης για τον άνθρωπο,

   β) η διάρκεια της παράβασης.

5. Η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο γνωστοποιεί εγγράφως με απόδειξη τη διαπίστωση παράβασης του παρόντος άρθρου στον παραβάτη, ο οποίος καλείται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη γνωστοποίηση να υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του. Αμέσως μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας και ανεξάρτητα από το αν ο παραβάτης έχει υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο διαβιβάζει το φάκελο της υπόθεσης στην αρμόδια αρχή.

6. Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγηση της αρμόδιας αρχής. Η άδεια αφαιρείται με απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής.

7. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται, βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα και κατατίθενται στο Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας. Για την εφαρμογή της διαδικασίας βεβαίωσης μεριμνά η αρμόδια οικονομική υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας αναπροσαρμόζονται τα πρόστιμα του παρόντος άρθρου.

---

[27] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 7 α) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*7. Το άρθρο 49 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως ακολούθως: α) Ο τίτλος του άρθρου 49 συμπληρώνεται και τροποποιείται ως εξής: …*»

[28] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 7 β) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*β) Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 49 αντικαθίστανται ως εξής: …*»

[29][30]Άρθρο 49α

Δυνατότητα ένστασης

1. Κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 13, 45, και 49, εκτός αυτών που αφορούν παραβάσεις του άρθρου 38, και ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι παραβάτες έχουν το δικαίωμα υποβολής ένστασης. Η ένσταση κατατίθεται στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση των αποφάσεων επιβολής προστίμου.

   Για τη συζήτηση των ενστάσεων συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πενταμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από δύο εκπροσώπους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τους αναπληρωτές τους και από έναν εκπρόσωπο πανεπιστημιακού ιδρύματος σχετικού με το αντικείμενο, του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.), με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι προτείνονται από τους ως άνω φορείς. Πρόεδρος της επιτροπής ορίζεται ένας από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και γραμματέας υπάλληλος της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ίδιου Υπουργείου. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζονται τα μέλη της επιτροπής και καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία της.

2. Κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων που αφορούν παραβάσεις του άρθρου 38, και ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι παραβάτες έχουν το δικαίωμα υποβολής ένστασης. Η ένσταση κατατίθεται στη Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφοϋδατικών Πόρων και Λιπασμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση των αποφάσεων επιβολής προστίμου.

   Για τη συζήτηση των ενστάσεων συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η σύνθεση, ο τρόπος λειτουργίας και κάθε σχετικό θέμα.

3. Οι επιτροπές των παραγράφων 1 και 2 συνέρχονται ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου τους και εισηγούνται στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εξέταση της νομιμότητας και της ουσίας των ενστάσεων, την ακύρωση εν όλω ή εν μέρει ή την τροποποίηση της απόφασης επιβολής προστίμου ή την απόρριψη της ένστασης.

   Η απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επί της ένστασης είναι οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή και κοινοποιείται, επί αποδείξει στον ενδιαφερόμενο.

4[31]. Για την εξέταση των ενστάσεων των παραγράφων 1 και 2, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η υποβολή παραβόλου ποσού ύψους ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας του προστίμου που έχει επιβληθεί. Το παράβολο κατατίθεται στο Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας. Σε περίπτωση ολικής ή μερικής ευδοκίμησης της ένστασης, η αξία του παραβόλου επιστρέφεται στον ενδιαφερόμενο.

[29] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 8 του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «8. *Μετά το άρθρο 49 προστίθεται άρθρο 49α ως εξής: …*»

[30] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 8 α) του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*8. α) Η παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 49α του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*».

[31] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 8 β) του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*β) Μετά την παρ. 3 του άρθρου 49α του ν. 4036/2012 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:…*».

Άρθρο 50
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα παρακάτω:

α) Οι εθνικές απαιτήσεις σε στοιχεία (άρθρο 4 παρ. 5).

β) Η σύνθεση της Επιστημονικής Επιτροπής Γεωργικών Φαρμάκων (άρθρο 5 παρ. 4) και θέματα λειτουργίας της (άρθρο 5 παρ. 10).

γ) Τα επιτρεπόμενα μέσα διαφήμισης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

δ) Οι φορείς που παρέχουν κατάρτιση στους επαγγελματίες χρήστες (άρθρο 19 παρ. 1).

ε) Η σύσταση της επιτροπής υποβολής πρότασης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης (άρθρο 32 παρ. 1).

στ) Η διαδικασία χορήγησης πιστοποιητικού επαρκούς γνώσης ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων (άρθρο 33 παρ. 4).

ζ) Οι διαδικασίες εγγραφής στο Μητρώο Βιομηχανιών και Βιοτεχνιών παρασκευής γεωργικών φαρμάκων (άρθρο 34 παρ. 3).

η) Ο φορέας δημιουργίας, ενημέρωσης και τήρησης της ηλεκτρονικής καταχώρησης των Ειδικών Εντύπων Πώλησης Γεωργικών Φαρμάκων (άρθρο 36 παρ. 11).

θ) Οι διαδικασίες επιθεώρησης του εξοπλισμού γεωργικών φαρμάκων (άρθρο 22 παρ. 6 και άρθρο 38).

ι) Ο τρόπος λειτουργίας του παρατηρητηρίου παρακολούθησης τιμών λιανικής πώλησης φυτοπροστατευτικών προϊόντων (άρθρο 47 περίπτωση δ΄).

κ) Οι πληροφορίες και μελέτες που καταθέτουν οι ενδιαφερόμενοι για τα σκευάσματα φυτοπροστασίας που περιέχουν μακρο.οργανισμούς (άρθρο 48 παρ. 4).

λ) Οι άλλες αρμόδιες αρχές αξιολόγησης χορήγησης άδειας κυκλοφορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων (άρθρο 3 παρ. 4).

[32]μ) Οι διαδικασίες δέσμευσης και διαχείρισης γεωργικών φαρμάκων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, δραστικών ουσιών, καθώς και σπόρων επενδυμένων με φυτοπροστατευτικά προϊόντα από τις αρμόδιες αρχές ελέγχου σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2, 3, 5, 6, 7 και 10 του άρθρου 9 και των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 45.

ν) Οι αρμόδιες αρχές και η διαδικασία επιθεώρησης και επαλήθευσης της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και στα υπολείμματα φυτοφαρμάκων πάνω ή μέσα σε φυτικά προϊόντα ή προϊόντα πρώτης μεταποίησης.

[33]ξ) Οι τεχνικές διαδικασίες, ο τρόπος και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό μέτρο για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 396/2005, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1107/2009 και τη συμμόρφωση προς την Οδηγία 2009/128/ΕΚ ως και οι διαδικασίες παραλλήλου εμπορίου και οι διαδικασίες και το υλικό κατάρτισης και πιστοποίησης γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων.

[32] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 9 α) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «9. *Το άρθρο 50 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως εξής: α) Στην παρ. 1 του άρθρου 50, μετά την περίπτωση λ΄ προστίθενται περιπτώσεις μ΄, ν΄, ξ΄, ο΄, π΄ και ρ΄, ως εξής: …*»

[33] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 9 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*9. Η περίπτωση ξ΄ της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*».

[34]ο) Οι όροι και οι προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν ότι η χρήση γεωργικών φαρμάκων εγκεκριμένων για επαγγελματική χρήση γίνεται μόνο από πρόσωπο, στο οποίο έχει χορηγηθεί πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης των θεμάτων ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 8197/90920 απόφαση των Υπουργών Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β΄1883).

[35]π) Το περιεχόμενο και ο τύπος της συνταγής χρήσης γεωργικού φαρμάκου, η διαδικασία και ο τρόπος έκδοσής της, η διάρκεια ισχύος της, η επιστημονική μεθοδολογία που ακολουθείται για την έκδοση και την επιλογή των δραστικών ουσιών και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των περιπτώσεων της παραγράφου 5 του άρθρου 35.».

ρ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την υποβολή αναγγελίας έναρξης λειτουργίας των φορέων που παρέχουν αρχική και συμπληρωματική κατάρτιση σε επαγγελματίες χρήστες, διανομείς, συμπεριλαμβανομένων των υπευθύνων πώλησης και συμβούλους γεωργικών φαρμάκων, το σύστημα για τη χορήγηση πιστοποιητικού αρχικής και συμπληρωματικής κατάρτισης των ανωτέρω και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 19, με το οποίο ενσωματώθηκε το άρθρο 5 και το Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού:

α) Καθορίζονται επιπρόσθετες αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του νόμου (άρθρο 3 παρ. 3).

β) Τα αρμόδια όργανα και υπηρεσίες που διενεργούν τους ελέγχους υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων (άρθρο 12 παρ. 1).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα παρακάτω:

α) Το ύψος και η αναπροσαρμογή των παραβόλων που αφορούν την αδειοδότηση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (άρθρο 6 παρ. 3).

β) Αναπροσαρμόζονται τα πρόστιμα των διοικητικών κυρώσεων για παραβάσεις σε θέματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων (άρθρο 9 παρ. 21), υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων (άρθρο 13 παρ. 8), ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων (άρθρα 45, 16).

γ) Το ύψος του ανταποδοτικού τέλους (άρθρο 31 παρ. 2).

δ) Αναπροσαρμόζονται τα πρόστιμα των παραβάσεων σε θέματα καταπολεμήσεως εντόμων και τρωκτικών σε κατοικημένες περιοχές.

[36]ε) Το ύψος και η αναπροσαρμογή του παραβόλου για την αναγγελία έναρξης εμπορίας χονδρικής ή λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα παρακάτω:

α) Η θέσπιση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης (άρθρο 32 παρ. 1).

β) Τα μέτρα προστασίας του υδάτινου περιβάλλοντος και του πόσιμου νερού (άρθρο 40).

---

[34] **Τροποποίηση 18-10-2017**: Άρθρο 20, παρ. 2 β) του ν. 4492/2017 (ΦΕΚ Α' 156): «*β) Η περίπτωση ο΄ της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*»

[35] **Τροποποίηση 26-4-2016**: Άρθρο 48, παρ. 3 του ν.4384/2016 (ΦΕΚ Α' 78): «*3. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης π΄ της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:…*»

[36] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 9 β) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*9. Το άρθρο 50 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως εξής: β) Μετά την περίπτωση δ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 50, προστίθεται περίπτωση ε΄ ως εξής:…*»

[37]5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών αναγγελίας έναρξης ασκήσεως χονδρικής και λιανικής εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και παροχής υπηρεσιών αποθήκευσης γεωργικών φαρμάκων που προορίζονται για χονδρική εμπορία, οι κατά τόπους αρμόδιες για την έκδοση αρχές, οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, οι υπεύθυνοι επιστήμονες και οι υπάλληλοι–πωλητές γεωργικών φαρμάκων, η απασχόληση αυτών, η διαδικασία ελέγχου της εμπορίας, οι αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων ελέγχων στην εμπορία των γεωργικών φαρμάκων, καθώς και η μορφή και το περιεχόμενο του τιμοκαταλόγου των διατιθέμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που αναρτάται σε καταστήματα λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων.

Άρθρο 51
Τροποποίηση των διατάξεων του ν. 721/1977 για τα βιοκτόνα προϊόντα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

1. Μετά την περίπτωση δ΄ του άρθρου 26 του ν. 721/1977 (Α΄ 298) προστίθεται νέα περίπτωση ε΄ που έχει ως εξής:
   «ε) Τα βιοκτόνα προϊόντα που ανήκουν στους τύπους προϊόντων 14 και 18 σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2 του π.δ. 205/2001 (Α΄ 160) όπως ισχύει ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις έγκρισής τους.»

2. Μετά την περίπτωση κστ΄ του άρθρου 14 του ν. 721/1977 (Α΄298), προστίθενται νέες περιπτώσεις κζ΄και κη΄ που έχουν ως εξής:

   «[38]κζ) Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα αναγκαία συμπληρωματικά, οργανωτικά και εκτελεστικά μέτρα για την εκτέλεση των διατάξεων των κανονισμών και αποφάσεων των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι αναγκαίες κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά των οδηγιών των ιδίων ως άνω οργάνων για τα βιοκτόνα προϊόντα. Στις κανονιστικές αυτές πράξεις περιλαμβάνεται ο ορισμός αρμόδιων αρχών, ο καθορισμός αρμοδιοτήτων και διοικητικών διαδικασιών, καθώς και η θέσπιση διοικητικών κυρώσεων.

   κη) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις έγκρισης των βιοκτόνων προϊόντων της περίπτωσης ε΄ του άρθρου 26 του ν. 721/1977 (Α΄ 298).

   [39]κθ) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της επαγγελματικής χρήσης των βιοκτόνων προϊόντων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

3. Το άρθρο 5 του παρόντος νόμου εφαρμόζεται και στα βιοκτόνα προϊόντα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

4.[40] Η υποπερίπτωση ιζιζ΄ της περίπτωσης α΄ της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 721/1977, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

---

[37] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 44, παρ. 9 γ) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*9. Το άρθρο 50 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως εξής: γ) Η παράγραφος 5 του άρθρου 50 αντικαθίσταται ως εξής: …*»

[38] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 45, παρ. 1 α) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*1. Το άρθρο 14 του ν. 721/1977, όπως ισχύει, τροποποιείται ως ακολούθως: α) Η περίπτωση κζ΄ του άρθρου 14 αντικαθίσταται ως εξής: …*».

[39] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 45, παρ. 1 β) του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32): «*1. Το άρθρο 14 του ν. 721/1977, όπως ισχύει, τροποποιείται ως ακολούθως: β) Μετά την περίπτωση κη΄ του άρθρου 14 προστίθεται περίπτωση κθ΄ ως εξής:…*».

[40] **Τροποποίηση 11-2-2014**: Άρθρο 45, παρ. 2 του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32).

«ιζιζ) Για την αναγγελία έναρξης της επαγγελματικής χρήσης των βιοκτόνων προϊόντων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως και για την ανανέωση και τροποποίηση αυτής.»

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Άρθρο 52
Καταργούμενες - μεταβατικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

   α) Το ν.δ. 220/1973 (Α΄170).

   β) Οι διατάξεις του ν. 721/1977 (Α΄298) όσον αφορά τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα , καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

   γ) Οι διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 721/1977 (Α΄298) και κάθε αναφορά στο Ανώτατο Συμβούλιο Γεωργικών Φαρμάκων που γίνεται στο νόμο αυτόν και στο π.δ. 205/2001 (Α΄160) όσον αφορά τα βιοκτόνα προϊόντα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Μέχρι την έναρξη ισχύος των εκτελεστικών προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων του παρόντος νόμου εξακολουθούν να ισχύουν οι κείμενες διατάξεις.

[41]3. Για όσους κατέχουν άδεια εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 220/1973 (Α΄272) και του π.δ. 353/1974 (Α΄138), οι διατάξεις της παρ. 32 του άρθρου 20 του ν. 3399/2005 (Α΄255) εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Τα ίδια φυσικά πρόσωπα δικαιούνται να εκδίδουν συνταγές σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 35, μέχρι τη συνταξιοδότησή τους.

Άρθρο 53

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η υπ' αριθ. 392169/20.10.1999 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Γεωργίας «Γενικοί κανόνες χρήσης του όρου Τοπικός Οίνος ως περιγραφικού στοιχείου επιτραπέζιου οίνου» (Β΄ 1985), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 54
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.

[41] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 10 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «*10. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4036/2012 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:…*».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
Παράβολα αδειοδότησης

Καθορίζονται οι παρακάτω κατηγορίες παραβόλων:
Α. ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ

1) Παράβολο για τον έλεγχο πληρότητας φακέλου δραστικής ουσίας όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος-εισηγητής,

2) Παράβολο για την αξιολόγηση δραστικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος-εισηγητής,

3) Παράβολο για την αξιολόγηση αντιφυτοτοξικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος εισηγητής,

4) Παράβολο για την αξιολόγηση συνεργιστικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος εισηγητής,

5) Παράβολο για την αξιολόγηση δραστικών ουσιών χαμηλού κινδύνου όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος εισηγητής,

6) Παράβολο για την αξιολόγηση δραστικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος συν-εισηγητής,

7) Παράβολο για την αξιολόγηση αντιφυτοτοξικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος συν-εισηγητής,

8) Παράβολο για την αξιολόγηση συνεργιστικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος-συν-εισηγητής,

9) Παράβολο για την αξιολόγηση δραστικών ουσιών χαμηλού κινδύνου όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος συν-εισηγητής,

10) Παράβολο για την τροποποίηση των όρων έγκρισης δραστικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος εισηγητής,

11) Παράβολο για την τροποποίηση των όρων έγκρισης αντιφυτοτοξικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος εισηγητής,

12) Παράβολο για την τροποποίηση των όρων έγκρισης συνεργιστικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος εισηγητής,

13) Παράβολο για την ανανέωση έγκρισης δραστικών ουσιών χαμηλού κινδύνου όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος εισηγητής,

14) Παράβολο για την ανανέωση έγκρισης αντιφυτοτοξικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος εισηγητής,

15) Παράβολο για την ανανέωση έγκρισης συνεργιστικών ουσιών όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος εισηγητής,

16) Παράβολο για τον έλεγχο της ισοδυναμίας της τεχνικά καθαρής δραστικής ουσίας και/ή για τον έλεγχο της ισοδυναμίας των προστατευομένων μελετών των στοιχείων ήδη εγκεκριμένων δραστικών ουσιών και δραστικών ουσιών χαμηλού κινδύνου όταν η χώρα μας είναι κράτος μέλος εισηγητής,

17) Παράβολο για τη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν εγκεκριμένες δραστικές ουσίες,

18) Παράβολο για τη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά με αμοιβαία αναγνώριση φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν εγκεκριμένες δραστικές ουσίες,

19) Παράβολο για τη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν εγκεκριμένες δραστικές ουσίες, για τα οποία γίνεται αναφορά με επιστολή πρόσβασης στα στοιχεία που έχουν ήδη κατατεθεί και αξιολογηθεί για άλλο πανομοιότυπο σκεύασμα,

20) Παράβολο για την παράταση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν εγκεκριμένες δραστικές ουσίες, σε συνέχεια σχετικής απόφασης της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

21) Παράβολο για την ανανέωση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν εγκεκριμένες δραστικές ουσίες, μετά την παρέλευση της χρονικής ισχύος της άδειας κυκλοφορίας,

22) Παράβολο για τον προκαταρκτικό έλεγχο και τροποποίηση υφιστάμενης άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε συνέχεια έγκρισης όλων των δραστικών ουσιών που περιέχει το σκεύασμα,

23) Παράβολο για τη διεύρυνση του φάσματος δράσης άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν εγκεκριμένες δραστικές,

24) Παράβολο για τη χορήγηση προσωρινής άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων τα οποία περιέχουν νέες δραστικές ουσίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

25) Παράβολο για τη διεύρυνση προσωρινής άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων τα οποία περιέχουν νέες δραστικές ουσίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

26) Παράβολο για την παράταση προσωρινής άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων τα οποία περιέχουν νέες δραστικές ουσίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνέχεια σχετικής απόφασης της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

27) Παράβολο για τη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων για περιορισμένη και ελεγχόμενη χρήση σε ειδικές περιπτώσεις,

28) Παράβολο για τη διεύρυνση του φάσματος δράσης άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων για χρήσεις ήσσονος σημασίας,

29) Παράβολο για την τροποποίηση αδειών διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων εκτός του φάσματος δράσης, οι οποίες απαιτούν την αξιολόγηση στοιχείων από τους αξιολογητές,

30) Παράβολο για την τροποποίηση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων εκτός του φάσματος δράσης, οι οποίες δεν απαιτούν την αξιολόγηση στοιχείων από τους αξιολογητές,

31) Παράβολο για τη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων με αμοιβαία αναγνώριση, που περιέχουν εγκεκριμένες δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου,

32) Παράβολο για τη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν εγκεκριμένες δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου, για τα οποία γίνεται αναφορά με επιστολή πρόσβασης στα στοιχεία που έχουν ήδη κατατεθεί και αξιολογηθεί για άλλο όμοιο σκεύασμα,

33) Παράβολο για την παράταση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων με δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου που έχουν εγκριθεί, για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνέχεια σχετικής απόφασης της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

34) Παράβολο για την ανανέωση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου που έχουν εγκριθεί, μετά την παρέλευση της χρονικής ισχύος της άδειας κυκλοφορίας,

35) Παράβολο για τον προκαταρκτικό έλεγχο και την τροποποίηση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε συνέχεια έγκρισης όλων των δραστικών ουσιών χαμηλού κινδύνου που περιέχει το σκεύασμα,

36) Παράβολο για τη διεύρυνση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχει εγκεκριμένες δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου,

37) Παράβολο για τη χορήγηση προσωρινής άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν νέες δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

38) Παράβολο για τη διεύρυνση προσωρινής άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν νέες δραστικές ουσίες, χαμηλού κινδύνου για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

39) Παράβολο για την παράταση προσωρινής άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων, τα οποία περιέχουν νέες δραστικές ουσίες, χαμηλού κινδύνου για την Ευρωπαϊκή Ένωση στη συνέχεια σχετικής απόφασης της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

40) Παράβολο για την τροποποίηση αδειών διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων εκτός του φάσματος δράσης, οι οποίες απαιτούν την αξιολόγηση στοιχείων από τους αξιολογητές και περιέχουν δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου,

41) Παράβολο για την τροποποίηση άδειας διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων εκτός του φάσματος δράσης, οι οποίες δεν απαιτούν την αξιολόγηση στοιχείων από τους αξιολογητές και περιέχουν δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου,

42) Παράβολο για τη χορήγηση άδειας παράλληλου εμπορίου γεωργικού φαρμάκου,

43) Παράβολο για τη χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά προσθέτων,

44) Παράβολο για τον έλεγχο και την αξιολόγηση ενστάσεων σε θέματα εγκρίσεων φυτοπροστατευτικών προϊόντων,

45) Παράβολο για τη χορήγηση βεβαιώσεων, επικυρωμένων αντιγράφων εγκρίσεων και αξιολογήσεων φυτοπροστατευτικών προϊόντων,

46) Παράβολο για τη χορήγηση εγκρίσεων διάθεσης στην αγορά σε σκευάσματα που περιέχουν ουσίες υποψήφιες για αντικατάσταση,

47) Παράβολο για την αναγνώριση Πειραματικών Μονάδων διεξαγωγής πειραμάτων αγρού,

48) Παράβολο για την ανανέωση της αναγνώρισης Πειραματικών Μονάδων διεξαγωγής πειραμάτων αγρού,

49) Παράβολο κατ' έτος για τη διεξαγωγή πειραμάτων αγρού από τις Πειραματικές Μονάδες,

50) Παράβολο για την έκδοση άδειας πειραματισμού,

51) Παράβολο για την εγγραφή μακροβιακών σκευασμάτων στον εθνικό κατάλογο,

52) Παράβολο για την παραγωγή μακροβιακών σκευασμάτων.

[42]53) Παράβολο για την προπαρασκευαστική συνάντηση με σκοπό την κατάθεση πρότασης προς τη Χώρα, ως κράτος − μέλος εισηγητής που εξετάζει την αίτηση, κατά την έννοια του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009/ΕΚ.

[42] **Τροποποίηση 4-12-2015**: Άρθρο 18, παρ. 11 του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ Α' 164): «11. Στο τέλος της παρ. Α΄ «Φυτοπροστατευτικά προϊόντα» του Παραρτήματος Α΄ του ν. 4036/2012 προστίθεται περίπτωση 53 ως εξής:…».

Β. ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

1) Οι αιτούντες, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΚ) 396/2005, για τον καθορισμό ανωτάτων ορίων υπολειμμάτων καταβάλλουν παράβολο εξέτασης της αίτησής τους στις περιπτώσεις που απαιτείται αξιολόγηση στοιχείων απαραίτητων για την προετοιμασία της έκθεσης αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 8 του πιο πάνω Κανονισμού (ΕΚ) με κοπό τον καθορισμό ανώτατων ορίων υπολειμμάτων τα οποία δεν περιέχονται σε αίτηση για χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά γεωργικού φαρμάκου στη χώρα μας ή σε αίτηση για χορήγηση άδειας διάθεσης στην αγορά στη νότια ζώνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το σκοπό αυτόν καθορίζονται οι παρακάτω κατηγορίες παραβόλων:
   α) Παράβολο για τον έλεγχο πληρότητας αίτησης,
   β) Παράβολο για την αξιολόγηση στοιχείων (μεθόδων ανάλυσης, τοξικολογίας, υπολειμμάτων) με σκοπό τον καθορισμό ανωτάτων ορίων υπολειμμάτων για δραστική ουσία που δεν έχει καταχωριστεί στο Παράρτημα Ι του π.δ. 115/1997 (Α΄104) το οποίο ενσωματώνει την Οδηγία 91/414/ΕΟΚ,
   γ) Παράβολο για την αξιολόγηση στοιχείων (μεθόδων ανάλυσης, τοξικολογίας, υπολειμμάτων) με σκοπό τον καθορισμό ανωτάτων ορίων υπολειμμάτων για δραστική ουσία που έχει καταχωριστεί στο Παράρτημα Ι του π.δ. 115/1997 το οποίο ενσωματώνει την Οδηγία 91/414/ΕΟΚ στο εθνικό δίκαιο.

Γ. ΑΛΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ

1) Παράβολο για την αναγγελία έναρξης εμπορίας χονδρικής ή λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β
Περιεχόμενο κατάρτισης

α) Η νομοθεσία που διέπει τα γεωργικά φάρμακα και τη χρήση τους.

β) Κίνδυνοι από την ύπαρξη των παράνομων προϊόντων φυτοπροστασίας και τις μεθόδους αναγνώρισης τέτοιων προϊόντων.

γ) Πηγές κινδύνου και κίνδυνοι που συνδέονται με τα γεωργικά φάρμακα και τους τρόπους εντοπισμού και ελέγχου αυτών, ειδικότερα δε:

αα) οι κίνδυνοι για τον άνθρωπο (χειριστές, κάτοικοι, διερχόμενοι, άτομα που εισέρχονται σε χώρους που έχουν υποβληθεί σε εφαρμογή και άτομα που χειρίζονται ή τρώγουν είδη που έχουν υποβληθεί σε εφαρμογή) και τους τρόπους με τους οποίους παράγοντες όπως το κάπνισμα επιτείνουν τους κινδύνους αυτούς.

ββ) τα συμπτώματα δηλητηρίασης από γεωργικά φάρμακα και την παροχή πρώτων βοηθειών.

γγ) οι κίνδυνοι για τα φυτά που δεν αποτελούν στόχο, τα ωφέλιμα έντομα, την άγρια πανίδα και χλωρίδα, τη βιοποικιλότητα και για το περιβάλλον γενικότερα.

δ) Στοιχεία στρατηγικών και τεχνικών ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, στρατηγικών και τεχνικών ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, αρχές βιολογικής γεωργίας, μέθοδοι βιολογικού ελέγχου επιβλαβών οργανισμών, πληροφορίες για τις γενικές αρχές και για τις ειδικές ανά καλλιέργεια ή ανά τομέα κατευθυντήριες γραμμές για την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία.

ε) Εισαγωγή στη συγκριτική αξιολόγηση στο επίπεδο του χρήστη, ώστε να διευκολυνθούν οι επαγγελματίες χρήστες στην επιλογή, για δεδομένη κατάσταση, του πιο ενδεδειγμένου γεωργικού φαρμάκου με τις μικρότερες παρενέργειες στην ανθρώπινη υγεία, τους οργανισμούς που δεν αποτελούν στόχο και το περιβάλλον μεταξύ όλων των εγκεκριμένων προϊόντων για την καταπολέμηση δεδομένου προβλήματος επιβλαβών οργανισμών.

στ) Μέτρα ελαχιστοποίησης των κινδύνων για τον άνθρωπο, τους οργανισμούς που δεν αποτελούν στόχο και για το περιβάλλον: ασφαλείς εργασιακές πρακτικές για την αποθήκευση, το χειρισμό και την ανάμειξη γεωργικών φαρμάκων και για τη διάθεση των κενών συσκευασιών, άλλων μολυσμένων υλικών και της περίσσειας γεωργικού φαρμάκου (συμπεριλαμβανομένου του ψεκαστικού διαλύματος), ανεξαρτήτως του εάν είναι πυκνά ή αραιωμένα. συνιστώμενος τρόπος ελέγχου της έκθεσης του χειριστή (μέσα ατομικής προστασίας).

ζ) Προσεγγίσεις με βάση τον κίνδυνο, που λαμβάνουν υπόψη τις τοπικές υδρολογικές παραμέτρους για την απόκτηση ύδατος, όπως το κλίμα, οι τύποι εδάφους και καλλιεργειών και το γεωγραφικό ανάγλυφο.

η) Διαδικασίες προετοιμασίας του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων για χρήση, συμπεριλαμβανομένης της βαθμονόμησής του, και για λειτουργία με ελάχιστους κινδύνους για το χρήστη, άλλα άτομα, ζωικά και φυτικά είδη που δεν αποτελούν στόχο, καθώς και για τη βιοποικιλότητα και το περιβάλλον, περιλαμβανομένων των υδάτινων πόρων.

θ) Χρήση και συντήρηση του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων και ειδικές τεχνικές ψεκασμού (π.χ. ψεκαστήρες χαμηλού όγκου και ακροφύσια χαμηλής αερομεταφοράς), καθώς και στόχοι του τεχνικού ελέγχου των χρησιμοποιούμενων ψεκαστήρων και τρόποι βελτίωσης της ποιότητας του ψεκασμού. Ειδικοί κίνδυνοι που συνδέονται με τη χρήση φορητού εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων ή επινώτιων ψεκαστήρων, καθώς και τα σχετικά μέτρα διαχείρισης κινδύνων.

ι) Μέτρα έκτακτης ανάγκης για την προστασία της υγείας του ανθρώπου, του περιβάλλοντος και των υδάτινων πόρων, σε περίπτωση τυχαίας διαρροής, μόλυνσης και ακραίων καιρικών φαινομένων που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν κίνδυνο απόπλυσης γεωργικών φαρμάκων.

κ) Ειδική μέριμνα σε περιοχές που προστατεύονται με βάση το ν. 3199/2003 (Α΄ 280) με τον οποίο ενσωματώνεται η Οδηγία 2000/60/ΕΚ.

λ) Τεχνικά μέσα παρακολούθησης της υγείας και πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας για την αναφορά κάθε περιστατικού ή υποψίας περιστατικού.

μ) Τήρηση αρχείου για κάθε χρήση γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Μέτρα διασφάλισης της ανθρώπινης υγείας και της προστασίας του περιβάλλοντος κατά την εφαρμογή των γεωργικών φαρμάκων

α) Η επιθεώρηση του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων καλύπτει όλες τις παραμέτρους που έχουν σημασία για να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας και προστασίας της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος. Η πλήρης αποτελεσματικότητα της εργασίας εφαρμογής πρέπει να εξασφαλίζεται με τις πρέπουσες επιδόσεις των συστημάτων και λειτουργιών του εξοπλισμού προκειμένου να διασφαλίζεται η υλοποίηση των στόχων που ακολουθούν.

β) Ο εξοπλισμός εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων πρέπει να λειτουργεί αξιόπιστα και να χρησιμοποιείται ορθά σε σχέση με τον προοριζόμενο σκοπό του εξασφαλίζοντας έτσι τη δυνατότητα ακριβούς δοσολογίας και διασποράς των γεωργικών φαρμάκων. Ο εξοπλισμός πρέπει να βρίσκεται σε τέτοια κατάσταση ώστε να πληρώνεται και να εκκενώνεται ακίνδυνα, εύκολα και εντελώς και να αποτρέπεται η διαρροή των γεωργικών φαρμάκων. Πρέπει επίσης να επιτρέπει εύκολο και ολοκληρωτικό καθαρισμό, να εξασφαλίζει ασφαλείς διαδικασίες, καθώς επίσης να ελέγχεται και διακόπτεται άμεσα η λειτουργία του από τη θέση του χειριστή. Οι προσαρμογές, εφόσον απαιτούνται, πρέπει να είναι απλές, ακριβείς και να δύνανται να επαναληφθούν.

γ) Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να αποδίδεται στα εξής:

αα) Μέρη του συστήματος μετάδοσης της κίνησης. Ο προφυλακτήρας του κινητήριου άξονα λήψης ισχύος και ο προφυλακτήρας της σύνδεσης εισόδου ισχύος πρέπει να είναι τοποθετημένοι και να βρίσκονται σε καλή κατάσταση, η δε λειτουργία των προστατευτικών μηχανισμών και των τυχόν κινούμενων ή περιστρεφόμενων στοιχείων του συστήματος μετάδοσης της κίνησης δεν πρέπει να επηρεάζεται, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία του χειριστή.

ββ) Αντλία. Η δυναμικότητα της αντλίας πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες του εξοπλισμού, η δε αντλία πρέπει να λειτουργεί σωστά, ώστε να εξασφαλίζει σταθερή και αξιόπιστη παροχή εφαρμογής. Δεν πρέπει να υπάρχουν διαρροές από την αντλία.

γγ) Ανάδευση. Οι αναδευτήρες πρέπει να εξασφαλίζουν την πρέπουσα ανατάραξη, ώστε να επιτυγχάνεται ομοιόμορφη συγκέντρωση σε ολόκληρο τον όγκο του υγρού ψεκαστικού διαλύματος που περιέχεται στο βυτίο.

δδ) Βυτίο ψεκασμού. Τα βυτία ψεκασμού, καθώς και ο δείκτης περιεχομένου του βυτίου, τα συστήματα πλήρωσης, τα στραγγιστήρια και τα φίλτρα, τα συστήματα εκκένωσης και έκπλυσης και τα συστήματα ανάμειξης πρέπει να λειτουργούν έτσι ώστε να περιορίζονται στο ελάχιστο η τυχαία διαφυγή, η ανομοιογενής κατανομή της συγκέντρωσης, η έκθεση του χειριστή και η ποσότητα περιεχομένου που παραμένει εντός του βυτίου.

εε) Συστήματα μετρήσεων, ελέγχου και ρυθμίσεων. Όλα τα συστήματα μέτρησης, εκκίνησης και διακοπής και ρύθμισης της πίεσης ή/και της ταχύτητας ροής πρέπει να έχουν την κατάλληλη ρύθμιση και να λειτουργούν σωστά και χωρίς διαρροές. Ο έλεγχος της πίεσης και ο χειρισμός των συστημάτων ρύθμισης της πίεσης πρέπει να είναι εφικτά με ευχέρεια κατά την εφαρμογή. Τα συστήματα ρύθμισης της πίεσης πρέπει να διατηρούν σταθερή ενεργό πίεση σε σταθερό αριθμό περιστροφών της αντλίας, ώστε να εξασφαλίζεται σταθερή παροχή εφαρμογής.

στστ) Σωληνώσεις και εύκαμπτοι σωλήνες. Οι σωληνώσεις και οι εύκαμπτοι σωλήνες πρέπει να βρίσκονται στην πρέπουσα κατάσταση για να αποτρέπεται η διατάραξη της ροής του υγρού ή η τυχαία διαφυγή σε

περίπτωση αστοχίας. Δεν πρέπει να υπάρχουν διαρροές όταν οι σωληνώσεις και οι εύκαμπτοι σωλήνες λειτουργούν υπό τη μέγιστη πίεση που μπορεί να επιτευχθεί στο σύστημα.

ζζ) Φίλτρα. Για να αποφεύγονται η ανατάραξη και η ανομοιογένεια της ροής ψεκασμού, τα φίλτρα πρέπει να βρίσκονται σε καλή κατάσταση, το δε μέγεθος των βροχίδων του πλέγματός τους πρέπει να αντιστοιχεί στο μέγεθος των ακροφυσίων που φέρει ο ψεκαστήρας. Εφόσον υπάρχει, το σύστημα ένδειξης της απόφραξης φίλτρου πρέπει να λειτουργεί σωστά. viii) Βραχίονας ψεκασμού (προκειμένου για εξοπλισμό που ψεκάζει γεωργικά φάρμακα με τη βοήθεια οριζόντιου βραχίονα που βρίσκεται σε μικρή απόσταση από την καλλιέργεια ή το υλικό που πρέπει να ψεκαστεί). Ο βραχίονας ψεκασμού πρέπει να βρίσκεται σε καλή κατάσταση και να έχει σταθερότητα προς όλες τις κατευθύνσεις. Τα συστήματα στερέωσης και ρύθμισης, καθώς και οι μηχανισμοί απόσβεσης των ακούσιων κινήσεων και αντιστάθμισης των κλίσεων του εδάφους πρέπει να λειτουργούν σωστά.

ηη) Ακροφύσια. Τα ακροφύσια πρέπει να λειτουργούν σωστά, ώστε να ελέγχεται η στάλαξη όταν διακόπτεται ο ψεκασμός. Για να εξασφαλίζεται ομοιογενής ψεκασμός, η παροχή από κάθε επί μέρους ακροφύσιο δεν πρέπει να αποκλίνει σημαντικά από τα δεδομένα των πινάκων παροχής του κατασκευαστή.

θθ) Κατανομή. Η εγκάρσια και η κατακόρυφη (στις περιπτώσεις εφαρμογής σε κατακόρυφες καλλιέργειες) κατανομή του ψεκαστικού διαλύματος στην έκταση-στόχο πρέπει να είναι ομοιογενής αναλόγως περιπτώσεως.

ιι) Ανεμιστήρας (προκειμένου για εξοπλισμό που κατανέμει γεωργικά φάρμακα με τη βοήθεια ρεύματος αέρα). Ο ανεμιστήρας πρέπει να βρίσκεται σε καλή κατάσταση και να εξασφαλίζει σταθερό και αξιόπιστο ρεύμα αέρα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ
Γενικές αρχές της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας

α) Η πρόληψη ή/και η εξάλειψη των επιβλαβών οργανισμών πρέπει να επιτυγχάνεται ή να υποστηρίζεται, μεταξύ άλλων επιλογών, ιδίως με:

αα) αμειψισπορά,

ββ) χρήση κατάλληλων τεχνικών καλλιέργειας (π.χ. προετοιμασία σπορόκλινής με σκοπό το σπάσιμο του ληθάργου των σπόρων των ζιζανίων και την καταπολέμησή τους, ημερομηνίες και πυκνότητες σποράς, συγκαλλιέργεια με εδαφοκάλυψη, άροση συντήρησης, κλάδεμα και άμεση σπορά),

γγ) χρήση, όπου απαιτείται, ανθεκτικών/ανεκτικών ποικιλιών και τυποποιημένου/ πιστοποιημένου υλικού σποράς και φύτευσης,

δδ) χρήση ισορροπημένων πρακτικών λίπανσης, ασβέστωσης και άρδευσης/αποστράγγισης,

εε) παρεμπόδιση της διάδοσης επιβλαβών οργανισμών με μέτρα υγιεινής (π.χ. με τακτικό καθαρισμό των μηχανημάτων και του εξοπλισμού),

στστ) προστασία και ενίσχυση σημαντικών επωφελών οργανισμών, με κατάλληλα μέτρα φυτοπροστασίας ή τη χρήση οικολογικών υποδομών εντός και εκτός των χώρων παραγωγής.

β) Οι επιβλαβείς οργανισμοί πρέπει να παρακολουθούνται με κατάλληλες μεθόδους και εργαλεία, εφόσον υπάρχουν. Στα κατάλληλα αυτά εργαλεία πρέπει να περιλαμβάνονται επιτόπιες παρατηρήσεις, καθώς και συστήματα επιστημονικώς ορθής προειδοποίησης, πρόβλεψης και έγκαιρης διάγνωσης, εφόσον είναι εφικτό, καθώς και η αξιοποίηση συμβουλών από συμβούλους με επαγγελματική κατάρτιση.

γ) Με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης, ο επαγγελματίας χρήστης πρέπει να αποφασίζει αν και πότε πρέπει να εφαρμόσει μέτρα φυτοπροστασίας. Άρτιες και επιστημονικά ορθές τιμές κατωτέρων ορίων είναι βασική προϋπόθεση για τη λήψη αποφάσεων. Για τους επιβλαβείς οργανισμούς, πριν από τις εφαρμογές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα επίπεδα κατωτέρων ορίων επέμβασης που έχουν καθοριστεί για την περιοχή, τις συγκεκριμένες εκτάσεις, τις καλλιέργειες και τις ειδικές κλιματολογικές συνθήκες, εφόσον είναι εφικτό.

δ) Ορθολογικές βιολογικές, φυσικές και άλλες μέθοδοι χωρίς χημικά μέσα πρέπει να προτιμούνται από τις μεθόδους με χημικά μέσα, εφόσον παρέχουν ικανοποιητικό έλεγχο των επιβλαβών οργανισμών.

ε) Τα γεωργικά φάρμακα που εφαρμόζονται πρέπει να είναι κατά το δυνατόν ειδικά για το συγκεκριμένο στόχο και να έχουν τις λιγότερες παρενέργειες για την υγεία του ανθρώπου, τους οργανισμούς που δεν αποτελούν στόχο και το περιβάλλον.

στ) Ο επαγγελματίας χρήστης πρέπει να τηρεί τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων και άλλων μορφών παρέμβασης στα απαραίτητα επίπεδα, π.χ. με χαμηλές δόσεις, μειωμένη συχνότητα εφαρμογής ή μερική εφαρμογή, εφόσον το επίπεδο κινδύνου για τη βλάστηση είναι αποδεκτό και δεν αυξάνεται ο κίνδυνος ανάπτυξης της ανθεκτικότητας στους πληθυσμούς επιβλαβών να περιλαμβάνεται η χρήση πολλαπλών γεωργικών φαρμάκων με διάφορους τρόπους δράσης.

ζ) Εάν ο κίνδυνος να αναπτυχθεί ανθεκτικότητα σε ένα μέτρο φυτοπροστασίας είναι γνωστός και εάν το επίπεδο επιβλαβών οργανισμών απαιτεί επανειλημμένη εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων στις καλλιέργειες, πρέπει να εφαρμόζονται οι διαθέσιμες στρατηγικές διαχείρισης της ανθεκτικότητας προκειμένου να διατηρηθεί η αποτελεσματικότητα των προϊόντων. Σε αυτές μπορεί να περιλαμβάνεται η χρήση πολλαπλών γεωργικών φαρμάκων με διάφορους τρόπους δράσης.

η) Με βάση το ιστορικό χρήσης των γεωργικών φαρμάκων και την παρακολούθηση των επιβλαβών οργανισμών, ο επαγγελματίας χρήστης πρέπει να αξιολογεί την επιτυχία των εφαρμοζόμενων μέτρων φυτοπροστασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

Εναρμονισμένοι δείκτες κινδύνου

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 24 Ιανουαρίου 2012

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 25 Ιανουαρίου 2012

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ